

FERENCVÁROS

2014. október - 2019. szeptember

Kilenc éve a IX. kerület élén

Ferencvárosban továbbra is elsődleges cél a kerület teljes komfortosítása, ám Bácskai János azt vallja, hogy a városrehabilitáció mellett számos más területre is kiemelt figyelmet kell fordítani. A polgármester úgy véli, az egyre nagyobb számú önként vállalt feladat finanszírozására az önkormányzat felelős és eredményes gazdálkodása biztosítja a forrást.

• Öt esztendővel ezelőtt, a parlament létszámának csökkentése, valamint az új összeférhetetlenségi szabályok miatt el kellett dönteni, hogy országgyűlési képviselőként vagy polgármesterként folytatja. Akkor úgy fogalmazott, egy pillanatig sem volt kérdés, hogy Ferencvárost választja. Hogy érzi, jól döntött 2014-ben?

Feltétlenül, noha nem győzöm hangsúlyozni, mennyire megtisztelő volt öt éven át törvényalkotóként is tevékenykedni. Mégis a legkedvesebb feladat számomra a kerületért és az itt élőkért napi szinten tenni. Mondom ezt akkor is, ha az elmúlt néhány esztendőben rengeteg időt és energiát elvett az érdemi munkától, hogy megvédjük Ferencváros jó hírnevét, amit két elsőciklusos képviselő és a velük baráti viszonyt ápoló sajtó folyamatosan megpróbált besározni. A politikai haszonszerzésből, illetve saját ismertségük növelése céljából a médiával megosztott hamis és félinformációk rengeteget ártottak Budapest legdinamikusabban fejlődő városrészének. A bizonyítékok nélkül, valamint bizonyítékok hamisításával kreált botrányok ugyanis alkalmasak voltak a kerületben lakók és a szélesebb közvélemény félrevezetésére. Ugyanakkor szeretném egyértelművé tenni, hogy a magát függetlenként definiáló kihívóm személyes adatait, például a lakcímét tartalmazó – így akár az ő, vagy a családja inzultálására is alkalmas – szórólapokhoz sem nekem, sem pártomnak nincs köze, ezek terjesztését mélyen elítélem. Én a nyílt sisakos küzdelem híve vagyok, és nincs kétségem afelől, hogy tisztességes kampánnyal – és persze az előző kilenc esztendő eredményeivel – győzni tudok október 13-án.

• A rendszeresen korrupciót kiáltókat cáfolja, hogy Ferencváros költségvetése évek óta nyereséges, tavaly például 7,5 milliárdos rekordmaradvány keletkezett, amelyből több mint 2,7 milliárd forint szabadon felhasználható. Hogy vélekedik erről az elmentmondásról?

Az alaptalan, légből kapott vádakkal kapcsolatban elég annyi, hogy önkormányzatunkat egyetlen ügyben sem érte elmarasztalás, a nyereséghez pedig évek óta több száz millió forintal járul hozzá az állítólagosan „lerabolt” parkolásüzemeltetés. A tavalyi – fővárosi szinten is – rekordnak számító pénzmaradvány a teljes cikluson átívelő felelős gazdálkodás eredménye, melynek alapját Magyarország Kormányának adóssághozzájárulási teremtette meg. 2010 őszén ugyanis 4,5 milliárdos hiánnyal vettük át a kasszát elődeinktől, ezt a régóta magunk előtt görgetett adóssághegyet vállalta át az állam, így megkezdődhetett a kerület gazdasági rendbetétele. Munkánk

gyümölcse mostanra beérett, az pedig külön öröm számomra, hogy a többletből – közvetlenül vagy közvetve – Ferencváros valamennyi polgára részesülhet. Ebből az összegből tudtuk megemlíteni egyebek mellett a Zöldike elnevezésű park- és játszótérfejlesztési program, illetve a társasház-felújítási pályázat keretét, és ebből valósulhat meg a külső energiahatékonysági felújítás után a Mester utcai Szakrendelő belső renovációja, valamint több más egészségügyi intézményünk korszerűsítése. De ebből tudunk 6000 forintos támogatást adni a kerületben élő 65 év felettieknek, valamint utazásibérlet- és internethasználat-hozzájárulást nyújtani fiataljainknak. Szintén ez tette lehetővé, hogy kiterjesszük a karácsonyi és az iskolakezdési támogatásra jogosultak körét, amelynek az összegét is megdupláztuk.

• Négy esztendeje új lendületet vett a tömbrehabilitáció a IX. kerületben, amelyhez a magyar gazdaság megerősödésén túl az is hozzájárult, hogy a három évtizede zajló városmegújítás 2016-ban elnyerte a FIABCI Prix d'Excellence nemzetközi nagydíját. Mit emelne ki ezzel kapcsolatban?

Büszke vagyok rá, hogy 2015 végén átadhattuk a közel hárommilliárd forint európai uniós forrásból megvalósult szociális városrehabilitációs projektet, melynek részeként öt lakóház újult meg a Gát utca, Thaly Kálmán utca, Márton utca közötti szakaszon. A József Attila Terv elnevezésű kiemelt program keretében modernizáltuk a József Attila Emlékhelyet is, melynek Eszmélet című tárlata 2016-

ban elnyerte az Év Kiállítása címet, illetve méltó helyre, a szintén felújított Lenhossék utca 7–9. szám alá költöztették a Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatóságát (FESZGYI).

Ebben a ciklusban megtörtént további hét önkormányzati lakóépület teljes körű renoválása, amelyből kettő kizárólag saját forrásból valósult meg. Örömmel mondhatom, hogy a Lónyay utca 26. számú ház elidegenítésével Belső-Ferencváros komfortosítása befejeződött, a kerületnek ebben a részében már egyetlen komfort nélküli ingatlan sincs. Középső-Ferencvárosban pedig a kezdeti 13 ezer alacsony komfortfokozatú lakásból már csupán 800 van. Ez 40 épületet jelent, melyek megújítása saját források felhasználásával és a magántőke bevonásával minden bizonnyal egy évtizeden belül megtörténik. Emellett kiemelendő, hogy Ferencváros egyre népszerűbb a lakásvásárlást tervező fiatalok körében, hiszen ma már presztízs „Budapest új belvárosába” költözni. 2014 októbere óta közel 2500 új otthont adtak át, jelenleg pedig több mint 2000 lakás épül a IX. kerületben. A befektetők azonban nem csak lakó-, hanem irodaházakat és szállodákat is szívesen építenek nálunk. Az egyre élénkülő érdeklődés oka az is, hogy Ferencváros azon kevés kerületek közé tartozik, ahol folyamatosan – havonta közel 500 négyzetméterrel – növekszik a zöld felületek aránya, amely mára megközelíti a 40 százalékot.

• Korábban azt nyilatkozta: az 1990–2010 közti időszak „minden pénzt a rehabilitációra” felfogásával szemben ön azt a szemléletet kívánja meghonosítani, hogy minél több pénzt a rehabilitációra, azonban fordítsunk sokkal nagyobb figyelmet számos más területre is. Továbbra is kitart e mellett?

Ferencvárosban – ahogy azt az imént elmondtam – még legalább tíz évig a városrehabilitáció lesz a prioritás. E célra manapság évi mintegy másfél milliárd forintot tudunk fordítani, ami – egyéb források híján – minden esztendőben egy lakóház teljes felújítását teszi lehetővé. Az tehát, hogy a kerület komfortosítása észszerű határidőn belül befejeződjön, kizárólag piaci szereplők és pályázati támogatások bevonásával valósulhat meg. Polgármesterségem két ciklusa alatt – a növekvő adóbevételeknek, valamint a felelős gazdálkodásnak köszönhetően – szinte minden területre jóval több pénzt tudunk fordítani. Nem csupán összegszerűen, hanem arányában is több forrás jutott – a teljesség igénye nélkül – kulturális célokra, a közbiztonság és a köztisztaság fokozására, társasház- és intézményfelújításokra, szociális kiadásokra, a szabadidős sporttevékenységek és az egészségügyi ellátás finanszírozására, idősügyi, illetve ifjúsági programok megtartására, valamint a testvérvárosi kapcsolatok mélyítésére. Ezen felül több új közösségépítő esemény – például adventi gyertyagyújtások, Ferenc téri családi programok, nyáresti kertmozi, közös Fradimeccs-nézések – megszervezésére is volt szándékunk és lehetőségünk. Tehát a kérdésére válaszolva: igen, ha október 13-án ismét bizalmat kapok a ferencvárosiaktól, akkor ezt, a kerület jelmondatával: „Otthon, város: Ferencváros” koherens szemléletet fogom folytatni a következő öt évben is.

• Gyakran említi „Ferencváros szentháromságaként”, vagy a kerület identitásának három alappilléreként a városrehabilitációt, a kultúrát és a Fradit. Az első kettőről már ejtettünk szót, beszéljünk egy kicsit az utóbbiról, hiszen nemrég ismét a Fradi elnökségi tagjává választották.

Nap mint nap büszkeséggel tölt el, hogy abban az épületben dolgozhatom, amelyben éppen 120 esztendővel ezelőtt alapították meg Magyarország legnépszerűbb, legtöbb szurkolót maga mögött tudó sportegyesületét. Ráadásul a zöld-fehér sportolók számára rendkívül sikeres volt a jubileumi év, hiszen női és férfi labdarúgóink, valamint jégkorongozóink bajnokok lettek, vízilabdázóink pedig Bajnokok Ligáját nyertek, és elhódították az Európai Szuperkupa is. Csapataink idén összesen tizenegy trófeát gyűjtöttek be. Az évforduló kapcsán önkormányzatunk az FTC vezetőségével közösen nagyszabású kültéri fotókiállítást szervezett: a kerület 17 helyszínén 785 felvételen keresztül igyekszünk bemutatni a Fradi történelmét. A május 3-án, a klub születésnapján rendezett megnyitóünnepségre ellátogatott és beszédet mondott a gyermekkora óta lelkes Ferencváros-szurkoló főpolgármester, *Tarlós István* és az FTC elnöke, *Kubátov Gábor* is. Az önkormányzat ezen felül azzal is hozzá kívánt járulni a kerek évforduló méltó megünnepléséhez, hogy a klub utánpótlás-nevelése számára a korábbi esztendőkből folyósított 50 millió forintos támogatást – a kormánypárti képviselők szavazatával – erre az évre 120 millióra emelte.

• A Dél-pesti Centrumkórház felépítése mellett hamarosan több kiemelt állami sportberuházás is elindul Ferencvárosban. Bár az ellenzéki előválasztáson állva maradt főpolgármester-jelölt és a IX. kerületi polgármesterjelölt azzal kampányol, hogy hatalomra kerülésük esetén – adminisztratív eszközökkel – haladéktalanul leállítanák ezeket. Mit veszítene városrészünk, ha kútba esnének a fejlesztések?

A 2024-es budapesti olimpiarendezés megtorpedozása is Ferencvárost érintette a legfájdalmasabban, ugyanis kerületünk kiemelt helyszíne lett volna az ötkarikás játékoknak. A kormány azonban úgy döntött, hogy az évtizedek óta elhanyagolt, barnamezős területeken mégis felépíti azokat a létesítményeket, amelyek az olimpiára készültek volna el. Mivel Budapest elnyerte a 2023-as atlétikai világbajnokság megrendezésének jogát, a Kvassay-zsilip térségében megépül a Nemzeti Atlétikai Központ, a ferencvárosi Duna-parton nemzetközi szintű evezőspálya létesül, és itt valósul meg az úgynevezett Déli Városkapu projekt is, amely egy 15 ezer fős diákvárost jelent. Az Üllői úton lévő, szintén több mint tíz esztendeje paragon álló, egykori Bólyai-telken pedig egy 20 ezer néző befogadására alkalmas kézilabdacsarnok épül fel 2022-re, amikor hazánk Szlovákiával közösen férfi kézilabda-Európa-bajnokságot rendezhet. Ezekkel a beruházásokkal párhuzamosan számos közúti és tömegközlekedési fejlesztés (például a csepeli és a ráckevei HÉV-vonalak összekötése, meghosszabbítása és felszín alá vitele) is megvalósul. Hogy ezek elkaszálása miért lenne jó bárkinek is, azt nehezen tudnám megmondani, ám az biztos, hogy Ferencváros ismét nagyon sokat veszítene általa.

• Kilencévnnyi városvezetői tapasztalattal a háta mögött, hogyan tudná megfogalmazni polgármesteri hitvallását?

Most sem tudok mást mondani, mint öt esztendeje, viszont remélem, hogy azóta sokkal közelebb kerültünk ennek a célnak a megvalósításához: egy olyan kerületet akarok teremteni, amelyben jó lakni, jó tanulni és dolgozni, de kellemesen múlatható a szabadidő is. Azt kívánom, hogy Ferencváros egy olyan hely legyen, amit szeretünk, amelyhez ragaszkodunk, ahol otthon lehetünk, s otthonra lelhetünk.

Ferencváros épül, szépül

Kerületünk fejlődésének alapköve a számtalan hazai és nemzetközi díjjal elismert városrehabilitáció, melynek célja a megemléhető építészeti értékek megtartása mellett a harmonikus, élhető, emberi léptékű lakókörnyezet kialakítása.

Önkormányzati épületfelújítások

- Magyarország Kormánya az Új Széchenyi Terv keretében több mint 2,8 milliárd forinttal támogatta a Szociális Városrehabilitáció Ferencvárosban – József Attila Terv (JAT) I. ütem elnevezésű kiemelt projektet. Ennek köszönhetően öt bérház: Lenhossék utca 7–9., Gát utca 3., 5., 20. és 25., továbbá két utcaszakasz és a József Attila Emlékhely újult meg, illetve mintegy 300 millió forint értékben humánfejlesztési programokat is megvalósítottak. A 2015. november 30-án átadott JAT részeként készült el a Gát utca 3. és 5. szám mögötti belső kert, valamint a Lenhossék utca 7–9. közös zöldjének kiépítése.
- A fővárosi rehabilitációs keretből nyert támogatással elkészült a Viola utca 37/C, a Balázs Béla utca 11. (Thaly Kálmán u. 19.) a Balázs Béla utca 25. és a Balázs Béla utca 32/A–B épületek teljes rekonstrukciója.
- A Tűzoltó utca 33/A és a Tűzoltó utca 33/B számú ingatlanok komplex felújításával megvalósult az első két olyan lakóházrenoválás, amelyet Ferencváros Önkormányzata – egyéb források hiányában – teljes egészében saját költségvetéséből finanszírozott.
- Folyamatban van a Balázs Béla utca 13. szám alatti lakóépület önkormányzati megújítása is.

Növekvő zöld felületek

A ferencvárosi városrehabilitáció szerves része a felújított, illetve új építésű házak belső udvarainak összenyitásával, azok parkosításával kialakított, úgynevezett közös zöldök létesítése. A tömbbelsőekben

létrehozott parkokban lehetőség nyílik a pihenésre, rekreációra, vagy éppen a kisebb gyermekek mozgás- és játékgényének kielégítésére. Az elmúlt öt esztendő során is számos ilyen, a kerület zöld felületeinek folyamatos növekedését lehetővé tévő beruházás valósult meg: Gát u. 3. és 5. udvara; Lenhossék u. 7–9. és Gát u. 20. közös udvara; Tűzoltó u. 50–56. és Üllői út 89/B közötti passzázs; Viola u. 27–29. mögötti közös zöld; Sobieski János u. 30–32. és Márton u. 33. mögötti közös zöld.

Intézménykorszerűsítések

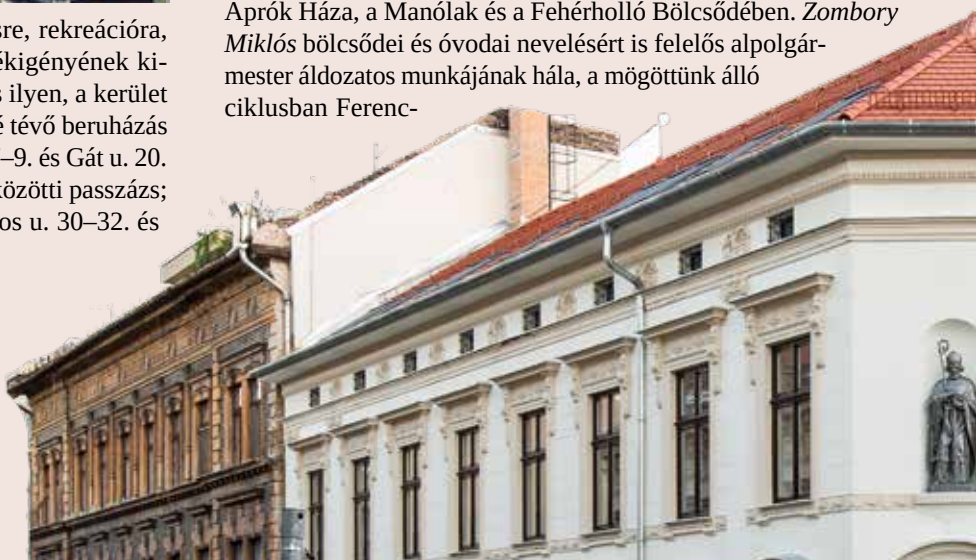
A 2015 óta megvalósult valamennyi intézményfelújítást lehetetlen lenne felsorolni, ezért csupán a jelentősebbek ismertetésére vállalkozunk.

- Az önkormányzat több ütemben modernizálta a Lobogó utcai jégcsarnokot, valamint a Ferencvárosi Művelődési Központot.

- Teljes körű energetikai korszerűsítést végeztek a József Attila-lakótelepi Epres Óvoda, valamint a Mester u. 45. szám alatti Szakrendelő épületén, szeptember elején pedig megkezdődött a rendelőintézet belső felújítása. A Környezet és Energia Operatív Program részeként megvalósult a Polgármesteri Hivatal Lenhossék utca 24–28. szám alatti telephelyének, valamint a Bakáts téri Ének-Zenei Általános Iskola és a Ferencvárosi Művelődési Központ épületének energetikai korszerűsítése.
- Modernizálták a Közraktár utcai háziiorvosi rendelőt, megtörtént a Börzsöny utcai háziiorvosi rendelő tetőszigetelése és belső renoválása, teljes körű felújításon esett át a Vaskapu és a Csengettyű utcai gyermekorvosi rendelő és védőnői szolgálat épülete, az Aszódi telepek pedig egy vadonatúj háziiorvosi rendelőt kaptak az Ecséri út 19. szám alatt.

- A már meglévő mellett egy vadonatúj, 140 nm-es tornateremmel gyarapodott a Kosztolányi Dezső Általános Iskola, amelyben nem csupán az iskolások, hanem az Epres Óvoda lurkói is mozoghatnak. Ferencváros Önkormányzata nyolc felújított tantermet adott át az Ádám Jenő Zeneiskolának.
- Emeletráépítéssel, új tornateremmel és megszépült játszóudvarral gazdagodott a Napfény Óvoda. Elkészült a Csudafa és a Csicsergő Óvoda játszóudvar-modernizációja, utóbbi mini-KRESZ-pályát is kapott. Szintén KRESZ-pálya létesült a Kicsi Bocs Óvoda kertjében. Árnyékolóval ellátott, multifunkciós műfüves Ovi-Sport pályát létesítettek az Epres és Méhecske Óvoda udvarára.
- Több tíz millió forintból hajtottak végre felújításokat a Pöttyös, az Aprók Háza, a Manólak és a Fehérholló Bölcsődében. Zombory Miklós bölcsődei és óvodai nevelésért is felelős alpolgármester áldozatos munkájának hála, a mögöttünk álló ciklusban Ferenc-

város valamennyi nevelési intézményében történtek fejlesztések.

- Kültéri fitnesspark létesült a Markusovszky és a Vajda László téren, ahol gumiburkolatú futókört is kialakítottak, és egy új, multifunkcionális, műfüves sportpálya is létesült.
- Kocsis Máté országgyűlési és Sajó Ákos önkormányzati képviselő közbenjárásával nagy volumenű víz- és csatornahálózat-, valamint közvilágítás-korszerűsítés valósult meg a MÁV-Aszódi telepen.
- Megújult és bővült a Polgármesteri Hivatal József Attila-lakótelepen lévő, valamint az Ecseri út 19. és a Lenhossék utca 24–28. szám alatti ügyfélszolgálati kirendeltsége. A ciklus során a Lenhossék utcai hivatali telephely, valamint a Polgármesteri Hivatal Bakáts téri épületének akadálymentesítése is megtörtént.

Zöldike közpark- és játszótér-felújítási program

- Ferencváros Önkormányzata 2016-ban indította el park- és játszótér-felújítási programját. Első lépésben a Fővárosi Önkormányzat TÉR_KÖZ Városrehabilitációs pályázatán elnyert 460 millió forintból megújították a Nehru partot. A munkálatok során közel három hektáron teljes parkrekonstrukció valósult meg: megnövelt területű korszerű játszótérrel, szabadtéri fitnessparkot, újraburkolt sportpályát, kutyafuttatót, a Petőfi híd alatt pedig BMX- és gördeszkapályát alakítottak ki. Különösen nagy hangsúlyt fektettek a zöld felületek kialakítására, minőségének javítására: itt található a főváros első biodiverz parkja, melynek speciális növényzete mára önfenntartó rendszerré állt össze.

- A Ferenc tér rekonstrukciója 2016-ban széles körű lakossági igényfelmérést követően közösségi tervezéssel valósult meg. A munkálatok 127 millió forintos költségét az önkormányzat saját költségvetéséből finanszírozta. A felújított téren – amelyet parkőr felügyel a nap 24 órájában – emelkedett a zöld területek aránya, megnövelték a játszótér és a rendezvényter alapterületét, 344 méter hosszú rekortánborítású futópályát, új vízjátékokat, valamint kerékpártárolókat építettek. Javult a közvilágítás, bővült a térfelügyelő rendszer, megújult a mellékhelyiség épülete és a fedett pavilon. A munkálatok során – szintén a környéken élők kérésére – hat új parkolóhely is létesült. A közösségi tervezés-kor a lakók döntő többsége úgy vélte, a megújuló parkból ki

eltítani az ebeket, ezért az önkormányzat kutyafuttatót alakított ki a Balázs Béla utca 2–6. szám előtt. A Ferenc téren megépült játszótér időközben annyira népszerűvé vált, hogy idén, közvetlenül mellette, egy vadonatúj 5–12 éves korosztálynak szánt minikalandpályát kellett létesíteni.

- A következő esztendőben Ferencváros Önkormányzata saját költségvetéséből, 70 millió forintból, három ütemben megvalósította a József Attila-lakótelepi Nagyjátszótér teljes rekonstrukcióját. A munkák során – egyebek mellett – megújultak a burkolatok, több játszóeszközt felújítottak, valamint újakat telepítettek, megépült a teljes játszóteret körülvevő kerítés, és egy mini-KRESZ-pályát is kialakítottak. A környezetszébbítés jegyében elültettek 400 cserjét, 1200 négyzetméteren pedig füvesítettek. Idén a lakók kérésére a Nagyjátszótér egy 6,5 millió forint értékű játszóvárall gazdagodott, amit a júniusi családi napon *Bácskai János* polgármester adott át a lakótelepi gyerekeknek.
- A programból a MÁV-Aszódi telep sem maradt ki: 2018-ban elkészült a Zombori utcai játszótér és a Vajda László park felújítása. Idén a Tinódi és a Miháلكovics utcai játszótérek újultak meg. Jelenleg a Tűzoltó és Liliom utca sarkánál lévő Tűzliliom

park alakul át kutyabarát családi játszótérre, és megkezdődött a Haller park átfogó rekonstrukciója is. A *Gyurákovics Andrea* önkormányzati képviselő által koordinált Zöldike program részeként a következő két esztendőben Ferencváros valamennyi játszótére megszépül.

Tiszta ház, rendes udvar

Az elmúlt három évtizedben a tömbrehabilitációnak köszönhetően többtucatnyi bérház újult meg Ferencvárosban, ám jó néhány önkormányzati tulajdonú lakóépület van még, amely felújításra vagy bontásra vár. Hogy a munkálatok megkezdéséig a lakók életminősége javuljon, elindították a „Tiszta ház, rendes udvar” programot, amely az érintett ingatlanokban felhalmozódott hulladék elszállítására, lépcsőházi kamerarendszer kiépítésére, házgondnokok kinevezésére és a legsürgetőbb műszaki feladatok elvégzésére terjed ki. A projektet, amelyre idén 400 millió forintot különítettek el, *Mezey István* önkormányzati képviselő koordinálja.

Társasház-felújítási pályázat

Ferencváros Önkormányzata minden évben pályázati forrást biztosít IX. kerületi társasházak számára különböző munkák elvégzésére. Pályázni a homlokzatok, tetők, kémények, liftek felújításától kezdve a közös tulajdonú közüzemi vezetékek cseréjén át a fűtéskorszerűsítésig, akadálymentesítésig rengeteg munkanemre lehet. Az előző öt esztendő során a pályázat keretösszegét megduplázták, így idén már 300 millió forintnál több támogatást nyerhettek el a lakóközösségek.

Évről évre nagyobb biztonságban

Az előző két ciklus során megnyitott Közveti Megbízotti Irodáknak (KMB), a fokozottabb rendőri jelenlétnek, valamint az egyre bővülő térfelügyelőkamera-rendszernek köszönhetően 2014 óta folyamatosan csökken a ferencvárosi közterületeken elkövetett bűncselekmények száma. Nyomozáseredményességi mutatóját tekintve pedig a világ tíz legbiztonságosabb fővárosa közt számon tartott Budapest 23 kerületéből városrészünk a dobogós, harmadik helyen áll.

Új seprű jól seper

2016. szeptember 1-jétől Ámán András r. alezredest bízták meg a ferencvárosi rendőrkapitányság vezetésével, miután az előző kapitányt a Budapesti Rendőr-főkapitányságra helyezték át vezető beosztásba. 2017-ben a kiemelten kezelt, közterületen elkövetett bűncselekmények aránya 35 százalékkal mérséklődött egy esztendő alatt: közel 12 százalékkal csökkent a súlyos testi sértések, 52,5 százalékkal a gépkocsifeltörések, 25,7 százalékkal a lakásbetörések száma, lopás, betöréses lopás 63-mal volt kevesebb az előző évhez képest, és drasztikusan: 49-ről 12-re esett vissza a rablások száma. Ugyanakkor a nyomozások eredményességi mutatója markánsan növekedett, amellyel Ferencváros az előkelő harmadik helyet szerezte meg a 23 fővárosi kerület rangsorában. Ez utóbbi adat tavaly továbbjavult: 57,7-ről 60,8 százalékra emelkedett. A regisztrált bűncselekmények száma 2018-ban, kis mértékben ugyan, de ismét csökkent az előző évhez képest.

Kerékpár-regisztrációs rendszer

A rendőrség igyekszik mindent megtenni a kerékpárlopások számának mérsékléséért, valamint azért, hogy a tulajdonosok visszakaphassák ellopott biciklijüket. Mivel számos megtalált kerékpár esetén a sértettől nem rendelkeznek információval, csökken annak esélye, hogy a bringa visszakerülhessen jogos tulajdonosához. Az

önkormányzat anyagi támogatásának, valamint egy technikai fejlesztésnek köszönhetően 2016 májusától már a IX. kerületi rendőrkapitányságon is működik az úgynevezett kerékpár-regisztrációs rendszer. Ennek lényege, hogy a körzeti megbízottak sorszámozott matricával, igény szerint

gravírozással és szabad szemmel láthatatlan tintájú UV-tollal megjelölik a hozzájuk bevitt biciklit, fényképfelvételeket készítenek róla, majd az adatokat rögzítik a rendőrség rendszerében. A művelet során – amely bő negyedórát vesz igénybe – a rendőrök leellenőrzik a bicikli tulajdonosának személyazonosságát, illetve utánanéznak, hogy a kétkerekűt nem kórozik-e. Ha mindent rendben találtak, valamely nem cserélhető alkatrészt – praktikusán a vázát – ellátják az egyedi azonosító jelölésekkel. Mindeközben kitöltenek egy regisztrációs lapot, amelyen szerepel a bringa „személyleírása” és azonosító száma, valamint a tulaj neve, elérhetősége. A regisztráció által visszaszorítható a biciklilopások száma, eredményesebbé válhat a felderítés, továbbá növelhető a vagyonmegtérülés is. A kerékpárokat a Gát, az Aszódai, a Pöttyös és a Ráday utcai Közveti Megbízotti Irodákban, valamint a Börzsöny utcai őrsön lehet regisztrálni.

Együttműködés

Bácskai János polgármester kezdeményezésére Ferencváros Önkormányzata 2018 októberében egyeztető tárgyalást tartott a József Attila-lakótelep Ecseri úti metrómegállója környékén kialakult köztisztaságot, illetve közbiztonságot érintő helyzet megoldására. Mivel az elmúlt időszakban ismét megszorodtak a lakossági jelzések, a kerület vezetője idén augusztusban egy újabb eszmecserere hívta össze az érintett szervezeteket. A IX. kerületi rendőrkapitányság képviselője bejelentette, hogy megduplázzák az ott szolgáltatót teljesítő egyenruhások számát, így már két két-fős járőrpár felügyeli a lakótelep kapuját 24 órában.

Az előző öt esztendőben folytatódtak a korábban megkezdett közbiztonsági bejárások. A sétákon jelen van a terület önkormányzati képviselője, az illetékes körzeti megbízott, valamint – ha ideje engedi – Ferencváros rendőrkapitánya. A bejárásokon a résztvevők áttekintik a közrend helyzetét, elbeszélgetnek a környék lakóival, üzlettulajdonosaival, rögzítik a felmerült problémákat, valamint megoldásokat keresnek azokra.

Támogatás rendőreinknek

A bűnüldözést és a felderítési munkát szolgálja az a vadonatúj Dacia Duster típusú személygépkocsi, amely beszerzéséhez Ferencváros Önkormányzata biztosított hárommillió forintot a IX. kerületi rendőrkapitányság számára. A gépjármű indítókulcsát Bácskai János polgármester adta át Ámán András kapitányságvezetőnek 2018. július 6-án. Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy elismerve és honorálva a IX. kerületi kapitányság kiváló munkáját, megduplázza a rendőrségnek szánt jutalomkeretet. Az így rendelkezésre álló hatmillió forintból tavaly az állomány közel kétharmada részesült.

Ferencváros nemcsak anyagilag támogatja, de erkölcsi elismerésben is részesíti a kiváló, áldozatos munkát végző egyenruhásait: 2011-ben megalapította a Ferencvárosi Közbiztonságáért Díjat, amely a városrész közbiztonsága, rendvédelme területén, a közbiztonság fenntartásában, annak javítása érdekében huzamosabb ideje kiemelkedő teljesítményt nyújtó személynek adományozható.

Ferencvárosi Közterület-felügyelet

Ferencváros Önkormányzata és a Ferencvárosi Közterület-felügyelet elkötelezett a közbiztonság erősítése, a közrend védelme és a lakosság szubjektív biztonságérzetének növelése iránt.

Térfigyelőkamera-rendszer

Ezen célok elérése érdekében kerületünkben térfelügyeleti kamerarendszer épült ki, amelyet az önkormányzat megbízásából 2012 óta a Ferencvárosi Közterület-felügyelet (továbbiakban: felügyelet)

nyomban megteszik a szükséges intézkedéseket. A térfelügyeleti kamerák mind a közbiztonság erősítésében, mind a jogsértő cselekmények megelőzésében, mind az elkövetők elleni eljárásban, mind a lakosság szubjektív biztonságérzetének növelésében kulcsszerepet

üzemeltet Ferenc körüli székhelyén. Az elmúlt öt esztendőben az eszközök számának emelése, valamint a képminőség és a jelátvitel minőségének fejlesztése által a kamerarendszer jelentős fejlődésen ment keresztül.

Belügyminisztériumi támogatással 2015-ben 29 darab új kamera telepítése történt meg, melynek köszönhetően Belső- és Középső-Ferencváros jelentős része a kamerák látószögébe került, illetve megkezdődött a József Attila-lakótelep és a MÁV-Aszódi telep bekamerázása is. 2016–2018 során összesen 20 eszközt helyeztek ki, 2019-ben pedig 14 új kamera telepítése valósult meg a Haller park területén. Ez esetben a kamerahelyszínek kijelölésekor a szakemberek – a kerületi rendőrkapitányság munkatársával együttműködve – a megújuló park elrendezését figyelembe véve jártak el. A felügyelet jelenleg 134 darab térfigyelő kamerát üzemeltet, ami azt jelenti, hogy az elmúlt öt évben szinte megduplázták a kameraszámot, és még idén továbbiak telepítését tervezik.

A jelentős bővítések mellett a régi, elavult kamerák cseréje is folyamatosan zajlott, hogy a kor és a technika színvonalának megfelelő működés fenntartható legyen. A mostani ciklusban megkezdődött a jelátviteli rendszer korszerűsítése is, hiszen a nagyszámú kamera folyamatos és megbízható képközvetítése kizárólag megfelelő minőségű csatorna által tudja az elvárt magas színvonalon szolgálni a kerület közbiztonsági érdekeit.

A felügyelet által üzemeltetett kamerákon keresztül a dolgozók (köztük szabadidős rendőrök) a nap 24 órájában figyelik Ferencváros közterületeit, és amennyiben jogsértő cselekményt észlelnek,

töltenek be. A térfigyelő rendszert a rendőrség is eredményesen alkalmazza felderítési munkája során: az elmúlt ciklusban több alkalommal is megerősítést nyert, hogy az elkövetők azonosításában, illetve a bizonyítási eljárás során a térfelügyeleti kamerák felvételei döntő szerepet kaptak. A felügyeletnél 2015-től idén július végéig 2179 alkalommal mentettek ki kamerafelvételt a rendőrség kérésére.

Az eszközök egyéb társadalmi szerepvállalást igénylő ügyekben is segítséget nyújtottak: például eltűnt gyerekek és felnőttek, valamint háziállatok mozgási irányának feltérképezésében is alkalmazhatók voltak.

„Hulladékfelderítő” kamerák

A felügyelet székhelyén, a térfelügyeleti központ egyik munkaállomásán történik az úgynevezett „hulladékfelderítő” mobilkamerák figyelése. Ezek telepítését a felügyelet – az önkormányzat támogatásával – 2016-ban kezdte meg, amikor négy, illegális személtlerakással fokozottan érintett közterületre helyeztek ki ideiglenes kamerát. Ezen eszközök nagy előnye, hogy – a kerületi hulladékhelyzet alakulására reagálva – bármikor könnyedén áthelyezhetőek más helyszínre. A „hulladékfelderítő” mobilkamerák száma jelenleg 15, és továbbiak installációja is folyamatban van, hiszen komoly szerepet töltenek be az illegális személtlerakások megelőzésében és a személtlerakások felderítésében.

„Okoszlopok” kamerák

Ferencvárosban 2018-ban – a fővárosban szinte egyedülálló módon – a Budapesti Elektromos Művek Nyrt. és a Budapesti Dísz- és Közvilágítási Kft. az önkormányzat közreműködésével öt intelligens közvilágítási oszlopot telepített a Lechner Ödön fasorban.

A kerület lakosainak és értékeinek biztonsága érdekében az elkövetkező öt esztendőben elsődleges cél Ferencváros teljes lefedettségét megvalósítani.

Az oszlopokon egyebek mellett ingyen wifit, elektromosautó-töltőt, valamint segélyhívót és kamerákat is elhelyeztek, amelyek – hasonlóan a térfelügyelő és mobilkamerákhoz – ugyancsak a térfelügyeleti központba lettek bekötve, így annak munkatársai immár ennek a területnek a nagy részét is megfigyelés alatt tarthatják. A vészhívó gombok megnyomásával pedig a felügyelet 24 órában hívható „zöldszámát” tárcsázza a bejelentő.

Lépcsőházi kamerarendszer

A kerület közbiztonságának és a lakosság biztonságérzetének növelése érdekében az önkormányzat „Lépcsőházi megfigyelőrendszer” elnevezéssel folyamatos pályázatot hirdet társasházak részére. A helyhatóság átvállalja a beszerzés és a kiépítés költségét, a nyertes pályázó kötelessége csupán annyi, hogy a rendszert legalább 5 évig fenntartja, és vállalja üzemeltetési, karbantartási költségeit. Az önkormányzat által finanszírozott lépcsőházi kamerarendszer jelenleg 41 társasházban üzemel.

Ferencváros Önkormányzata fontosnak tartja a tulajdonában lévő bérházakban lakók életkörülményeinek javítását, ezért elindította „Tiszta ház, rendes udvar” elnevezésű programját. A projekt részeként az érintett ingatlanok részleges felújításán túl megvalósul az ott felgyűlt lomok elszállítása és a közös használatú területek lépcsőházi megfigyelőrendszerrel történő ellátása. A kamerarendszer eddig 26 önkormányzati tulajdonú lakóházban épült ki, másik 17-ben pedig jelenleg zajlik a telepítés. A programon kívül további két önkormányzati létesítményben üzemel – az elmúlt öt esztendő során telepített – megfigyelőrendszer, így Ferencváros területén összesen már 86 lakóingatlan közös használatú épületrészeit, helyiségeit óvja az önkormányzat által kiépített lépcsőházi kamerarendszer. Ez az intézkedés is a bűnüldözést segíti elő, hiszen a rendőrségnek több erőszakos bűncselekmény elkövetőjét ezen rendszerek felvételei alapján sikerült azonosítani.

Illegális szemét viaszorítása

A felügyelet komoly hangsúlyt fektet a közterületi illegális hulladéklerakások viaszorítására is. A 2017. január 1-jéig hatályos jogszabályok szerint a közterület-felügyelők még az illegális hulladék kihelyezőjének tettenérése esetén sem szabhattak ki helyszíni bírságot, csupán igazoltathatták az elkövetőt, adatait pedig megküldték az illetékes hatóság részére. A jogszabályváltozásnak köszönhetően – a szabálysértés elkövetésének elismerése esetén – a közterület-felügyelő jogosulttá vált az illegális szemét kihelyezőjével szemben helyszíni bírságot kiszabni, így a kamerán keresztüli észlelés és az azonnali reagálású járőrszolgálat összehangolt munkája még inkább felértékelődött.

A közterület-felügyelők intézkedési jogosultsága óta 128 alkalommal sikerült illegálishulladék-kihelyezőt tetten érni, és összesen 3 850 000 forint helyszíni bírságot szabtak ki. A kamerákon keresztül észlelt köztisztasági szabálysértések esetében pedig 1105 alkalommal kezdeményezték eljárást az illetékes hatóságnál.

Parkórzés

A felügyelet 2016 októberében – a Ferenc tér felújítása kapcsán – felállította

a Parkóri Csoportot annak érdekében, hogy a rendbe hozott teret megújult állapotában lehessen megőrizni. A Ferenc tér mellett 2017-től a Kerekerdő park őrzését is ellátják a parkőrök, akik feladata a parkok házirendjének betartatása, berendezéseinek állagmegóvása, figyelemfelhívás a közlekedési szabályokra, értesítés minden hatósági intézkedést igénylő esetben (pl. illegális hulladéklerakás vagy erőszakos cselekmény elkövetése), illetve jelenlétük által az általános közbiztonság érzetének javítása. Feladatuk továbbá a segítségnyújtás, illetve azonnali szakszerű segítség kérése vészhelyzet esetén. 2018-ban a Ferenc téren szolgálatot teljesítő ór öt alkalommal észlelt olyan eseményt, amikor mentőt kellett hívnia.

A parkőrök folyamatosan együttműködnek a közterület-felügyelőkkel, így minden a felügyelet hatáskörébe tartozó ügyben azonnali jelzéssel élnek a 24 órában működő térfelügyeleti szolgálatnál a gyors és hatékony ügyintézés érdekében. A Parkóri Csoport különös gondot fordít a helyi közparkokban elhagyott fecskendők összeszedésére is: 2018-ban 9 helyszínről 30 tűt gyűjtöttek össze.

Az elmúlt két esztendőben előtérbe került, hogy Ferencváros több parkját is élőerővel kell őrizni. Megvizsgálva a tulajdonviszonyokat, az elhelyezkedést, a kihasználtságot, valamint a lakossági jelzéseket, az önkormányzat 2019-ben 9 olyan parkot jelölt ki, amely élőerős őrzést igényel. Az őrzéssel érintett parkok számának bővülésével a csoport létszámigénye is megnövekedett, ezért idén a felügyelet létszáma 77-ről 88 főre módosult.

Általános közterület-felügyelői tevékenységek

A felügyelet kiemelt figyelmet fordít a közösségi együttélés szabályairól szóló önkormányzati rendeletben meghatározott tiltott magatartások, különös tekintettel az építkezések, vendéglátóegységek, valamint a zöld felületen parkolók ellenőrzésére.

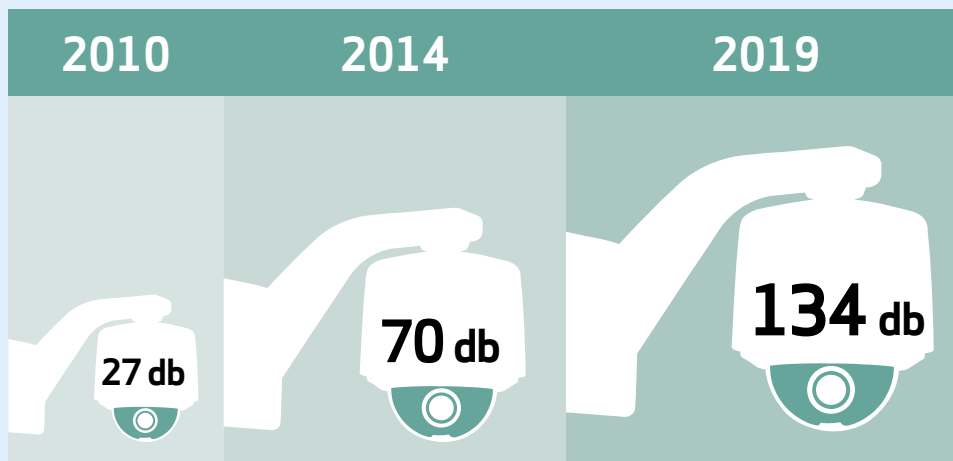
Kerületünkben évről évre növekszik az építkezések száma, ami a felügyelet részéről fokozott odafigyelést és jelenlétet igényel. A felügyelők elsősorban a jogszzerű közterület-használatot, a munkavégzés idejének betartását és az építkezést határoló közterület tisztántartását, a kiporzás mérséklését ellenőrzik.

A vendéglátó- és kereskedelmi egységek nyitvatartásának, valamint teraszaik területfoglalásának ellenőrzése egész évben feladat, azonban április 15. és október 15. között különös gondot fordítanak a Ráday utca, Tompa utca és vonzáskörzetük figyelemmel kísérésére.

A zöld felületen járművel történő várakozás ellenőrzése szintén kiemelt napi feladat, melyre a lakosság részéről is nagy igény mutatkozik.

A felügyelet feladata még a közlekedési szabálysértések, szabályszegések ellenőrzése. Az elmúlt években a kerékbilincselések és gépjárműelszállítások, illetve az ilyen típusú jogsértések szankcionálásaként alkalmazott bírságok

száma folyamatosan visszaesik, tekintettel arra, hogy a ferencvárosiak egyre inkább jogkövető magatartást tanúsítanak. A csökkenő tendencia alól kivételt képez a közterületen tárolt, üzemképtelen gépjárművek elszállítása.

Példát mutat a FESZOFE

Kerületünkben 1997 óta működik a Ferencvárosi Szociális Foglalkoztató és Ellátó (FESZOFE) Nonprofit Kft., amely 2014-re Magyarország legnagyobb hajléktalan-közfoglalkoztatója lett.

A közfoglalkoztatási programok megvalósításában nyújtott kiemelkedő szakmai tevékenysége elismerésül *Pintér Sándor* belügyminiszter 2014. december 8-án elismerő oklevéllel jutalmazta a céget. A FESZOFE Hajléktalan-közfoglalkoztatási Start Mintaprogramja 2015-ben a III. ütemmel folytatódott, jelenleg a VII. szakaszban tart. A projekt részeként – a Belügyminisztérium támogatásának jóvoltából – újabb és újabb beruházások realizálódtak, növelték gépeik, eszközeik számát, ezáltal az önkormányzat vagyonát.

A 2015–2019-es ciklusban beszereztek többek közt egy új targoncát, egy komposztrostát, egy traktort, egy virágföld-fertőtlenítő berendezést és több haszongépjárművet. Dolgozók számára egy vadonatúj ebédlőt, melegedőhelyiséget és öltözőt alakítottak ki, egy idei pályázati támogatásnak hála pedig tűzifaaprító/készítő gépet vásároltak. A cég telephelyén készülő tüzelőből évente több alkalommal is osztanak a rászoruló kerületiek számára.

A kft. részlegei, amelyek a klasszikus szociális foglalkoztatás gerincét alkotják, jelentős létszámú (jelenleg 56) megváltozott munkaképességű személyt alkalmaznak, amiért a vállalat 2015 áprilisában megkapta az akkreditált védett foglalkoztatói státust, így kiemelt állami támogatásban részesül. A cég valamennyi egységében modernizálások és fejlesztések történtek, immár mindenütt az előírásoknak és az elvárásoknak megfelelő körülményeket biztosítanak munkavállalóik részére.

A FESZOFE Kft. az elmúlt 5 esztendőben közel 2000 főt foglalkoztatott: a megváltozott munkaképességű dolgozók megélhetésének biztosítása egészült ki a kerületi munkanélküliek álláshoz juttatásával, illetve a hajléktalanok alkalmazásával. A cégnél mindig fontosnak tartották alkalmazottaik reintegrációját: a 2000 főből közel 1800-an kerültek vissza az elsődleges munkaerőpiacra. Ebben a folyamatban a FESZOFE is részt vállalt, hiszen a közmunkaprogramokból, illetve a hajléktalan-közfoglalkoztatásból 21 főt emelt át saját állományába, akiknek a jövedelme így duplájára növekedett.

A cégnél kezdetektől a komplex szociális ellátásra törekuszenek: nemcsak munkát, hanem lakhatást is biztosítanak hajléktalan dolgozók számára (LÉLEK Program). Ez idén teljesedhet be, hiszen Ferencváros Önkormányzata saját és állami források felhasználásával munkásszállót épít, amelyet ez év végén adnak át. Az Illatos úton, az egykori Dzsumbuj telkén létesülő épületben kulturált lakhatási körülményeket tudnak majd biztosítani munkavállalóiknak.

Részlegek

A kézi csomagoló, vegyes részleg – amely az ingyenes önkormányzati taneszközcsoomagokat is készíti – az élelmiszer-csomagolásra is alkalmas, 2018-tól HACCP-minősítésű új üzemcsarnokban végzi tevékenységét, ami által lehetővé vált a cég nyílt piacon való nagyobb arányú részvétele.

A közterületi részleg végzi a kerület takarítási és kertészeti feladatait, melyek maradéktalan ellátása az utóbbi időben egyre nehezebbé vált. Ennek legfőbb oka az országosan tapasztalható munkaerőhiány: a 2014-es közfoglalkoztatási csúcs idején alkalmazott dolgozók száma napjainkra a tizedére esett vissza. A kellő létszám megtartása érdekében a cég – a tulajdonos önkormányzat jóvoltából – jelentős béremelésben, bérkiegészítésben és béren kívüli juttatásokban részesíthette munkatársait.

A teljesen megújult varrodai részleg egy új helyiséggel is bővült. A bérvarrás mellett egyre nagyobb hangsúlyt kap a saját termékek gyártása és értékesítése. Az általuk készített párnákkal, táskákkal, terítőkkal és más varrodai termékekkel a kerület lakói Ferencváros valamennyi szabadtéri rendezvényén találkozhatnak, és vásárolhatnak is belőlük.

A FESZOFE Kft. – a Belügyminisztérium meghívására – 2015 óta

minden esztendőben részt vesz az Országos Közfoglalkoztatási Kiállítás és Vásáron, melyen Magyarország kiemelt minősítésű és kiemelkedő munkát végző közfoglalkoztató cégei és önkormányzatai kapnak bemutatkozási lehetőséget.

A kerület közfoglalkoztató cége a Polgármesteri Hivatallal együttműködve igyekszik mindent megtenni a még élhetőbb környezet kialakításáért és fenntartásáért, ezért éves szinten több ezer köbméter illegális hulladék elszállításáról és hivatalos lerakásáról gondoskodik. Ugyanilyen „felesleges közpénzkiadás” a parkrongálások helyrehozatalára fordított évi közel 10 millió forint. Lakossági szemléletváltással ezeket az összegeket más környezetszépítő beruházásokra is lehetne fordítani.

Ferencváros Önkormányzata reagálva a FESZOFE Kft.-t érintő – munkaerőhiányból fakadó – nehézségekre, több módon is igyekszik javítani a kerület köztisztasági helyzetén. Előbb meghirdették a „Tiszta járdák, tiszta Ferencváros” programot, melynek részeként 50 önkormányzati bérház, valamint a Ferencvárosi Bérleményüzemeltető Kft. által kezelt 100 társasház előtt egy héten kétszer letakarítatja a járdákat. Az akcióhoz folyamatosan lehet csatlakozni, a társuló ingatlanok pluszköltségeit a helyhatóság évi százezer forinttal dotálja.

Következő lépésként az önkormányzat idén augusztusban munkába állított egy járdataraktató gépet is, amellyel a kerület forgalmasabb közterületeinek aszfalt- és díszburkolatait tartják tisztán. Az önjáró eszköz által alkalmazott speciális, nedves technológia lehetővé teszi a hatékony, pormentes tisztítást, illetve megkönnyíti a kézi takarítást.

Kultúrában is otthon

Talán ez, a Bakáts Feszt számára választott, az „Otthon, város: Ferencváros” jelmondatra is utaló mottó jellemzi legjobban az elmúlt öt esztendő kulturális törekvéseit kerületünkben. A „Kultúrában is otthon” többféle értelmezést hordoz: egyrészt jelenti azt a sokszínű programkínálatot, azt a pezsgő kulturális életet, amely nap mint nap színvonalas kikapcsolódást biztosít az itt élők, illetve az ide látogatók számára, és amire méltán lehet büszke minden ferencvárosi. Másrészt jelenti azt is, hogy a kerület otthont ad számos kulturális intézménynek, szervezetnek, művészeknek, művészeti csoportnak, akik/amelyek itt működnek, vagy valamilyen formában kötődnek Ferencvároshoz. Végül, de nem utolsósorban azt is jelenti, hogy a ferencvárosiak otthonukban élvezhetik a kulturális élményeket, hiszen ma már nincs olyan része a kerületnek, amely ne rendelkezne saját rendezvénnyel.

A képviselő-testület 2017-ben fogadta el **Ferencváros Kulturális Koncepcióját**, amely megfogalmazza azokat az értékeket, fejlesztési irányokat, amelyek mentén a kerület kulturális élete szerveződik. A koncepció épít Ferencváros páratlan adottságaira, hangsúlyozza az együttműködés fontosságát, az önkormányzat koordináló szerepét, célként tűzi ki az egyének, illetve a közösségek aktív bevonását, a közösségépítést, valamint külön kiemeli a nemzeti és a ferencvárosi identitástudat erősítését.

A **Ferencvárosi Művelődési Központ (FMK)** a kerület kulturális életének meghatározó pontja. Az idén 30 esztendőös közművelődési intézmény évente közel 1600 közösségi, kulturális, civil és művészeti eseményt rendez, illetve fogad be. Húsz kül- és több mint ötven beltéri helyszínen szervezi a nemzeti ünnepeket, megemlékezéseket, a kerület lakosságának szóló programokat, a fővárosi és országos turisztikai jellegű rendezvényeket, a világnapokhoz, jeles napokhoz kapcsolódó eseményeket, az ifjúsági és időszügyi programokat.

A **nemzeti ünnepek, megemlékezések** is az együttműködés szellemében valósulnak meg, bevonva a helyi oktatási és kulturális intézményeket, civil szervezeteket. Ennek jegyében indította el az önkormányzat azt a tradíciót, hogy az ünnepeket lehetőség szerint valamelyik kerületi iskolában tartásuk meg. A Magyar Kultúra Napja alkalmából megrendezett **Ferencvárosi Ádámok és Évák** iskolaszínházi bemutatókon több száz általános és középiskolás diák előadásában láthatta a közönség a János vitézt, a Toldit, a Mátyás királyról szóló mesékből készült darabot, illetve a honfoglalástól az Árpád-ház kihalásáig tartó időszak magyar mondáit, regéit bemutató

színművet. A jeleneteket az iskolák drámapedagógusai tanították be, az előadások szakmai irányítója **Lázár Balázs**, a Pinceszínház irodalmi referense volt. Igazán felemelő pillanatokat élhettünk át a **Nemzeti Összetartozás Napján** is, amikor ferencvárosi és határon túli testvérvárosi diákok együtt énekelték az erre az alkalomra összeállított népdalcsokrokat.

Évről évre egyre nagyobb érdeklődés mellett zajlik a **Kállay Gáborné** alpolgármester ötlete alapján megvalósult hagyományos **Újévi Koncert**, melyet 2019-ben a Müpa Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermében rendeztek meg. Az eseményre olyan sokan jelentkeztek, hogy két előadást kellett tartani, így összesen több mint kétezer ferencvárosi zenekedvelő hallgathatta meg a MÁV Szimfonikusok és a Hot Jazz Band közös produkcióját.

Ferencváros Napját december 4-én ünnepli a kerület; az ünnepegeknek az elmúlt esztendőben más és más ferencvárosi intézmény adott otthont, így az Iparművészeti Múzeum, a BMC vagy a Groupama Aréna. Ferencváros 225. születésnapját 2017. december 4-én a több mint félezer néző befogadására alkalmas Nemzeti Színházban tartották. A gála műsorszámait a kerület 1792 óta íródó történelmének nagy pillanatait és alakjait éppúgy megidézték, mint a 225 esztendő során zenében, versben, valamint elbeszélésben megörökített ferencvárosi életérzést és természetesen a Fradi történetét. Az évfordulóra elkészült a **Ferencváros gyerekeknek című könyv**, amelyet a

kerület minden 3–4. évfolyamos tanulója kézhez kap. A kötet célja, hogy a gyerekek játékos feladatok segítségével ismerjék meg Ferencváros mindennapi életét, kialakulását, fejlődését és működését, komplex képet kapjanak történetéről, értékeiről, a valaha itt élt hírességekről, intézményeiről és infrastruktúrájáról.

Valamennyi kerületrésznek van „saját” rendezvénye: ilyen a Tavaszünnepe a Haller parkban, a Családi majális és a Szüreti mulatság a MÁV-Aszódi telepen, valamint a Lakótelepi mulatság és a Családi nap a József Attila-lakótelepen. Ugyanitt Játszó-szerdák címmel szüniidei gyermekprogramokat szerveznek, és igazi sikertörténet lett az idén először – hagyományteremtő céllal – megrendezett **JÓeSTI MOZI** című szabadtéri filmvetítés-sorozat. A vetítések előtt olyan sztárvendégekkel találkozhatott a közönség, mint *Eperjes Károly*, *Koltai Róbert* vagy *Bodrogi Gyula*. Ugyanilyen nagy siker lett a **közös meccsnézés**, amikor a szurkolók óriáskivetítőn követhették a Fradi idegenbeli mérkőzéseit, sőt, a csapat egykori csillagaival is találkozhattak.

Népszerű közösségi rendezvényhelyszínné vált a felújított **Ferenc tér**, ahol *Kulpinszky Eleonóra* önkormányzati képviselő kezdeményezésére nagy sikerrel zajlanak a Húsvét-, a Nyár-, az Ősz- és a Karácsonyvárosi családi programok, illetve nyaranta csütörtökönként a gyermekprogramok és a Zenés estek. Szintén Középső-Ferencvárosban, a Kerekerdő parkban rendezik meg évről évre – a gyerekek nagy öröme – Benedek Elek születésnapján a **Mesenapot**. A parkban az önkormányzat 2017-ben szobrot állított Lázár Ervin tiszteletére, aki évtizedekig lakott kerületünkben.

Ferencváros Önkormányzata 2016-ban rendezte meg először a kerület legnagyobb összművészeti fesztiválját, a **Bakáts Fesztet**. *Bácskai János* polgármester a rendezvény ajánlójában így fogalmaz: „A zene, a színház, a tánc, a képzőművészet, az irodalom, a film, a humor és a gasztronómia kínálatának magas színvonalú kavalkádja, amely Ferencváros kulturális gazdagságába, sokszínűségébe is bepillantást enged.”

Új tradíció a kerületben a **Ferencvárosi Szakrális Kórustalálkozó**, amely 2019-ben már kilenc kórus részvételével zajlott. A találkozót az *Böszörményi Gergely* szervezi, aki ebben az esztendőben 16. alkalommal rendezte meg kerületünkben a **Református Zenei Fesztivált**, mindkettőt az önkormányzat támogatásával.

József Attila életműve elválaszthatatlan Ferencvárostól, ezért az önkormányzat elindította „**József Attila mindenkinek**” jelmonddal fémjelzett kulturális misszióját. Az elmúlt öt évben számos helyi, országos, sőt, határokon átvelő programot valósított meg a kerület vezetése. Meghódították az internetet azok a kisfilmek, amelyekkel a **József Attila mindenkINET** online videopályázatra neveztek 32 év alatti fiatalok. A **Magyar Költészet Napjához** kapcsolódó programok, mint a „Rejtelmek, ha zengenek...” versfesztivál, a József Attila Vers-Dal Fesztivál, a Költészetnap Cimbora-játszóház és a versilusztáció pályázat, a „József Attila Kicsiknek” interaktív koncert mind hozzájárultak a „magyar költészet betlehemi jászolának” nevezett emlékhely nagyobb ismertségéhez. A költő halálának 80. évfordulóján útnak indult **Versvonat** olyan művészekkel, mint *Jordán Tamás*, *Hobo* vagy a Sebő együttes, a Múzeumok Éjszakája és a Múzeumok Őszi Fesztiválja sikerének köszönhetően a poeta és a kerület neve ma már erősebben kapcsolódik össze a köztudatban. Az MTA SZTAKI szakembereivel közösen létrehozott „**József Attila Ferencvárosban**” mobilapplikációs sétával – amely már angol nyelven is elérhető – Ferencváros a „Best practice eLearning minőségi díj 2017” pályázaton elnyerte a „Széles körű felhasználhatóság” különdíját.

A Leővey Klára Gimnázium diákjainak élőképe a Költészet Napján, a József Attila Emlékhely udvarán (2017.)

A József Attila emlékét őrző és ápoló öcsödi, szabadszállási, makói és balatonszárszói emlékhelyekkel kezdeményezett együttműködés hívatott előkészíteni a költő születésének 115. évfordulójára, 2020-ra tervezett „**Visz a vonat**” című országos eseményt.

A **Három Királyfi Három Királylány Mozgalom** Ferencvárosban indította el a helyi közösségépítést szolgáló modellprogramját, ami nem véletlen, hiszen a babázászló és a családokat szolgáló programok, rendezvények sikere mutatja a kerület elkötelezettségét a Kopp Mária által létrehozott mozgalom ügye mellett. Ezt bizonyítja az is, hogy az alapítvány a Ferencvárosi Művelődési Központot „Családbarát helynek” minősítette.

A **Ferencvárosi Torna Club** idén ünnepli alapításának 120. évfordulóját, amit Ferencváros Önkormányzata és az FTC egy 785 fotóból álló szabadtéri kiállítással ünnepel. A fényképeken a Fradi múltjával és jelenével ismerkedhetnek a ferencvárosiak és a hozzánk látogatók.

Ferencvárosi Pincszínház

A főváros egyetlen önkormányzati fenntartású teátruma – a hatékonyabb működtetés érdekében – 2017-ben kivált az FMK-ból, és Ferencvárosi Pincszínház néven, *Soós Péter* igazgatásával önálló intézményként működik a belváros szívében, a Török Pál utcában. Nézőtere 100 fős, amely kamaraprodukciók bemutatását teszi lehetővé. Repertoárja igen széles: mind a magyar, mind a nemzetközi kortárs drámairodalomból merít. Elsősorban olyan darabokat tűz műsorára, amelyek a jelenkor emberének életét, gondolatait, kérdéseit vizsgálják, fogalmazzák meg. Másik vállalt törekvése, hogy produkcióit a humor is jellemezze. Ezzel a két szegmessel sajátos helyet szeretne találni magának a budapesti színházi palettán.

Ferencváros Önkormányzatának teátrumaként a Pincszínház másik fontos missziója a közművelődési feladatok ellátása. A színház a legtöbb történelmi, társadalmi, művészeti évfordulóról – az 1848–49-es forradalom és szabadságharcról, a Kommunizmus Áldozatainak Emléknepjéről, a Magyar Kultúra Napjáról, a Magyar Költészet Napjáról, a Magyar Dráma Napjáról – megemlékezik. A jeles alkalmakra születő versszínházi előadások, irodalmi estek ingyenesek, és kifejezetten népszerűek a kerület lakói körében. Időről időre tematikus esteken emlékezik meg a kerület leghíresebb szülöttéről, József Attiláról is.

A Ferencvárosi Pincszínház a szakmai szervezője és lebonyolítója a 2016 óta több száz kerületi diákot megmozgató, közös alkotásra buzdító Ferencvárosi Ádámok és Évák iskolaszínházi előadásorozatnak, valamint a Bakáts Feszt színházi programjainak, továbbá a Török Pál utcai épületben működik – 53 esztendeje – a Benkó Dixieland Klub.

A 2018/2019-es évad végén a Pinceszínház egy-egy előadása meghívást kapott az ország két legrangosabb színházi fesztiváljának versenyprogramjába. A tribádok éjszakája című produkció bekerült az évad 14 legjobb előadása közé a Pécsi Országos Színházi Találkozón (POSZT), a Paravarieté című darab pedig az ország legvidámabb előadásai között mutatkozhatott meg a nyíregyházi VIDOR Fesztiválon.

A Pinceszínház a szeptemberben kezdődött évadban – újdonságként – két zenés produkciót készül bemutatni, valamint bővíti gyerekprogramjainak számát és kínálatát, ezért havonta jelentkező, interaktív koncertszínházat indít útjára a Cimborá együttesel.

Ferencvárosi Helytörténeti Gyűjtemény

A gyűjtemény az elmúlt öt esztendőben a helytörténeti kiállítások mellett ferencvárosi kortárs képzőművészek és műhelyek, kerületi kulturális közösségek, vagy éppen nemzetiségek számára is biztosított bemutatkozási lehetőséget.

Két alkalommal kerületek közötti kooperáció eredményeként nyílt tárlat: 2018-ban az Üllői út történetét bemutató kiállítás a Ferencvárosi és a Kispesti Helytörténeti Gyűjtemény, valamint a XVIII. kerületi Tomory Lajos Múzeum összefogása révén született, 2017-ben pedig a Pesterzsébeti Múzeumban nyílt egy Ferencvárost bemutató tárlat.

2015 óta folyamatos együttműködés alakult ki a gyűjtemény és az MTA SZTAKI E-learning Osztálya között. Az önkormányzat anyagi segítségével ennek eredményeként 2015-ben a József Attila Ferencvárosban, 2016-ban a Ferencváros a forradalomban című interaktív, vezetett okostelefonos séta készült el. 2017-ben a Belső-Ferencváros épített örökségét bemutató séta vált elérhetővé, 2018-ban a József Attila Ferencvárosban angol verziója készült el. 2019 áprilisában a Pál utcai fiúk című mobilapplikációval bővült a paletta, amely máris nagyon népszerű.

Jelentős fejlesztésnek tekinthető, hogy a gyűjtemény 2018 végén – az önkormányzat jóvoltából – egy 225 négyzetméter alapterületű raktárhelyiséggel gazdagodott a Liliom utca 8. szám alatt. Itt a közönség számára is látogatható látványraktár készül, melyben a különböző házfelújítások, -átalakítások után fennmaradt épületdíszek lesznek majd megtekinthetők.

A mostani ciklusban a gyűjtemény munkatársainak kutatómunkája eredményeként több kiadvány is megjelent: A Ferencváros Metszeteken bővített kiadása mellett a Vendégváró Ferencváros és a Rejtett Ferencváros című iptörténeti, illetve fotóművészeti könyv is napvilágot látott az önkormányzat finanszírozásával.

Sport

Az önkormányzat 2014-ben elfogadott Sportfejlesztési Konceptiójának köszönhetően a kerület sportélete a versenysporton (FTC) túl is jelentős fejlődésnek indult. Az elmúlt esztendőben a szabadidős sportrendezvényekkel egyre növekvő létszámban sikerült mozgásra ösztönözni a lakosság széles rétegeit.

Az évente megszervezett tematikus sportnapokkal a gyerekeket, a hölgyeket (Női Sportvarázs), a férfiakat (Sportnap Uraknak) és a családokat (Családi Sport- és Egészségnap, Adventi Családi Sportnap) kívánják megszólítani. Ezek a rendezvények egyre nagyobb népszerűségnek örvendenek az érintettek körében.

Harmadik éve a fiatalok (óvodástól a középiskolásig) részére rendezik meg a Sportpróbáló elnevezésű eseményt, ahol alkalmanként közel 40 sportág kipróbálására nyílt lehetőség. Ezen kívül a kicsiknek Nyuszifutás, az iskolásoknak pedig Emlékfutás 1956. címmel szerveznek programokat.

Nagy sikere van minden esztendőben az alkalmanként 700–900 látogatót vonzó Extrém Sportnapnak is, amelyen különleges sportaktivitások megtekintésére és kipróbálására van módjuk a felső tagozatos és középiskolás kerületi diákoknak.

A nyári időszakban a helyi hátrányos helyzetű gyermekek részére szerveznek sporttábort. 2016-ban a Vendel Sportcsarnok adott otthon a kéthetes tábornak, a 2017–19-es időszakban pedig az önkormányzat kincsesbányai gyermeküdülőjében töltötték el 10-10 napot a tanulók testnevelők vezetésével.

A diáksport versenyrendszerének támogatásán felül az önkormányzat jelentős anyagi forrást biztosít az óvodák számára sporteszközök vásárlására és sportprogramok rendezésére.

Az alkalmi sportolási lehetőségek mellett a rendszeresség elvét szem előtt tartva a kerület három helyszínén, heti két-két alkalommal tartanak „Nyitott tornaterem” foglalkozásokat szeptember és május között. A nyári szezonban sem maradnak mozgási lehetőség nélkül Ferencváros lakói: az érdeklődőket a Nyúldombon és Középső-Ferencvárosban várják a trénerok. Az elmúlt két idényben már a kisgyermekes szülőket is fogadni tudták, ugyanis az edzések alatt a kicsiknek külön foglalkozást biztosítottak.

Jelentősen emelkedett a szabadtéri kondiparkok száma Ferencvárosban: új fitnesspark létesült többek között a Markusovszky téren, a Kerekdő parkban és a MÁV-Aszódi telepen, ahol egy műfüves focipályát és egy rekortánburkolatú futókört is kialakítottak. A Haller parkban street workout-pályát adtak át 2017-ben, a szabadtéri sporteszközökre pedig QR-kódos, személyi edzős matricákat helyeztek fel 2019 nyarán, melyek segítségével mindenki önállóan, szakszerű tanácsadással használhatja azokat. A megújult Ferenc tér köré ugyancsak futókört építettek.

2017 óta a februárban megrendezendő Ferencvárosi Sportgálán adják át a kerület legjobb sportolóinak elismeréseit verseny-, diák- és szabadidősport, valamint edző és testnevelő kategóriákban.

Egy igazi sikertörténet

Ferencváros Önkormányzata „A teljesség felé” idősügyi koncepció irányelvei alapján 2012 óta kínál színes, változatos, ingyenes programokat a kerület nyugdíjasainak, akik mára 25 helyszínen, közel 50 együttműködő partner bevonásával évi mintegy 1200 esemény közül válogathatnak. A megvalósított programok száma az elmúlt öt esztendőben csaknem megtízszereződött, a résztvevők létszáma pedig – éves szinten – eléri a 22 700 főt.

Ferencváros Önkormányzata „A teljesség felé” idősügyi program-sorozatával első alkalommal 2013-ban, majd 2017-ben is elnyerte a rangos **Idősbarát Önkormányzat Díjat**.

2019 júniusában kerületünk a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége **Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Idősügyi Jó Gyakorlatok** pályázatának első helyezését is kiérdemelte. A magas minőségű szolgáltatás jó például szolgálhat más települések számára is.

Az önkormányzat idősügyi programjai öt fő területen valósulnak meg:

- A korosztály **megváltozott mozgáskoordinációjához igazított**, szakmájukban elismert oktatók által kidolgozott, biztonsággal végezhető gyakorlatokból álló **sportfoglalkozások**: gyógytorna, vízitorna, 3-2-1 meridiántorna, fiatalító tibeti és energiajoga, chikung, fitness 60+, nordic walking, természetjárás.
- **Kulturális feltöltődést és a szellemi frissesség fenntartását** szolgáló rendezvények: Mindentudás Akadémiája; helytörténeti szemináriumok és séták; koncertek; Szó és ember sorozat; színházi előadások; filmklub; „A sport, ami teljessé tesz – Így lettem én” előadássorozat; társasjáték-, festő- és sakk-klub; különböző anyagok újrahasznosításába beavató kreatív kézműves műhely; macska- és állatbarátklub.
- **Az egészségre értékékként tekintő, egészségmegőrző** események: orvosi előadássorozat a Parajdi Sópincében; egészségnapok ingyenes szűrésekkel, tanácsadással; cukorbetegklub; demencia kávézó; esések iskolája; Belső értékeink nyomában személyiségfejlesztő foglalkozás.
- **Élethosszig tartó tanulást biztosító** programok: számítógép- és mobileszköz-kezelői képzések; nyelvtanfolyamok; idegennyelvű társalgási klub; Parádés főzés Bartal Sándor séffel sorozat.
- **A generációk közötti kapcsolatokat építő** események: Mesélj nekem, Nagy!; őszi nárciszültetés és tavaszi nárciszfutás; generációkon átívelő helytörténeti vetélkedők.

Ferencvárosban az **Idősek és a Zene Világnapja** (október 1.) tiszteletére minden esztendőben többnapos kulturális programsorozattal lépik meg a nyugdíjasokat. Kérelemre 2019-től minden esztendőben az Idősek Világnapja alkalmából egyszeri **6000 forint összegű pénzbeli juttatás** kaphatnak a kerületben élő 65 év feletti lakosok. Az új támogatást – amelyre mintegy tízezer időskorú jogosult a IX. kerületben – a korosztály tisztelete és megbecsülése jeléül hozta létre Ferencváros Önkormányzatának Képviselő-testülete.

A kerület 60 év feletti polgárainak élettapasztalata, a már kibontakozott, illetve még szunnyadó tehetség felbecsülhetetlen értéket jelent a közösség számára, ezért ezek – mások előtti – bemutatására is lehetőséget szeretnének biztosítani. Így ez évtől, az idősek tudását a középpontba helyezve – a hagyományteremtés szándékával –, helyi **idősügyi fesztivállal egészül ki a programkínálat**.

A kerületi idősek visszajelzései alapján, a **programokon való aktív részvétel legfontosabb eredménye az életük minőségében történt jelentős pozitív változás**. Az idősügyi munkatársak által biztosított folyamatos és közvetlen kapcsolattartás lehetősége nagyban hozzájárul az érintettek igényeinek felméréséhez, így a meghirdetett eseményeket az elvárásokhoz tudják igazítani. Ezáltal jelentősen javult a programok ismertsége, népszerűsége.

A rendezvényekről az érdeklődők folyamatosan értesülhetnek a postai úton évente több alkalommal kézbesített programnaptárakból, a Ferencváros újságából, az önkormányzat honlapjáról (www.ferencvaros.hu), valamint a 9.tv „A teljesség felé” című műsorából. Igény esetén a szervezők heti rendszerességű e-mailes tájékoztatást küldenek az eseményekről. Észrevételeiket, javaslatokat továbbra is várják az idosugy@ferencvaros.hu e-mail címen.

Jó fiatalnak lenni Ferencvárosban

Ferencváros Önkormányzata az elmúlt öt esztendőben is kiemelten kezelte az ifjúság ügyét a Ferencvárosi Gyermekek és Ifjúsági Konceptióban, valamint a Ferencvárosi Drogellenes Stratégiában megfogalmazott célok és feladatok alapján.

Ferencvárosi Gyermekek- és Ifjúsági Önkormányzat (FEGYIÖK)

Kállay Gáborné alpolgármester kezdeményezésére 2012-ben alakult meg a FEGYIÖK, amely folyamatosan végzi a gyermek- és ifjúsági közösségek számára a demokratikus jogok, kötelezettségek megismertetését, gyakorlását, illetve fiataloknak szóló programokat, rendezvényeket szervez. Az ifjúsági polgármesterből, az általános és középiskolai alpolgármesterből, valamint 47 diákképviselőből álló testület negyedik választását 2018-ban tartották meg.

Rendezvényeik esetében fő szempont a korosztály igényeire és a civil szervezetek kezdeményezéseire építő közművelődési, kulturális, valamint a testi-szellemi fejlődést segítő programok megvalósítása, a sportolás beépítése a mindennapokba. Eseményeik elősegítik az ifjúsági közösségek szerveződését, megerősödését, a közösségi együttlét élményének megélését, valamint a diákok aktív részvételét a prevenciós tevékenységekben.

Ifjúsági rendezvények, programok

Dzsembuli: a FEGYIÖK által szervezett éjszakai röplabdázás, mely alternatívát nyújt a péntek esti bulizás helyett, és egészséges életmódra nevel.

„Fogadjunk örökbe egy parkot”: a Föld Napjához kapcsolódó szemétszedő akciók a Haller parkban és a Nyúldombnál zajlottak le. A program a FEGYIÖK vállalása, amelyben arra tett ígéretet, hogy gondját viseli egy általa kiválasztott közterületnek.

FERI FESZT Drogprevenciós Nap és Diákmunka Börze: a minden év júniusában, alkalmanként közel 1000 fő részvételével megtartott rendezvény célja, hogy tájékoztassa a tanulókat a droghasználat veszélyeiről, egyúttal alternatívákat kínáljon fel a nyári szünidő tartalmas eltöltésére. Ezt többek közt sportolási lehetőségek bemutatása és diákmunkabörze segíti.

A fiatalok igényei alapján, a FEGYIÖK által minden év szeptemberében 1500 ferencvárosi diák számára megszervezett ifjúsági fesztivál az **IFI FESZT és Extrém Sportnap**.

Hetedik esztendeje rendezik meg a Patonyi László Sportcsarnokban a **Pályaválasztási Börzét** nyolcszáz 8. osztályos tanuló részvételével, akik a Belső-Pesti Tankerületi Központ intézményeiből érkeznek. A börze célja, hogy a végzős általános iskolások megismerhessék a továbbtanulási lehetőségeket. Az önkormányzat ezzel kívánja segíteni a diákokat és a szülőket a sikeres pályaválasztási döntések meghozatalában.

Az FMK-ban minden év december 1-jén 300 középiskolás vesz részt az **AIDS Ellenés Küzdelem Világnapja** alkalmából szervezett rendezvényen, ahol a kór veszélyeiről és a védekezés módjairól hallgathatnak meg prezentációkat, valamint bekapcsolódhatnak az Itt és Most Társulat interaktív improvizációs színházi előadásába. Az eseményeken lehetőség van anonim AIDS-szűrést is elvégeztetni.

Jótekonysági Mikulás-korcsolyázás: a FEGYIÖK minden decemberben megrendezi ezt a programot, amelyen a gyerekek egyszerre sportolhatnak, szórakozhatnak és adományozhatnak. A „belépőjegyként” otthonról hozott ajándékokat hagyományosan a Gyermek Átmeneti Otthonának és a Fehér Holló utcai bölcsődének ajánlják fel.

A szintén a FEGYIÖK által szervezett **gyógypedagógiai intézmények karácsonyi ünnepségének** a H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér ad otthont. Az eseményen a két kerületi intézményben nevelkedő gyermekek ajándékot kapnak, ünnepi műsort tekinthetnek meg és ajándékkészítő kézműves foglalkozáson vehetnek részt.

Vállalkozásbarát Ferencvárosi fiataloknak: a Görgényi Máté önkormányzati képviselő kezdeményezésére indított komplex vállalkozásfejlesztést ösztönző projekt részeként 300-300 diák részvételével rendeztek konferenciát 2018 és 2019 tavaszán. A jelenlévők jogi, könyvelői és banki előadásokat hallgattak meg, majd szekcióüléseken vettek részt, ahol hasznos tanácsokat kaptak jövőbeni vállalkozásaik elindításához. A program részeként készült el a Ferencvárosi Vállalkozói Kisokos című kiadvány, melynek elektronikus (PDF) változata szabadon letölthető a www.ferencvarosert.hu honlapról.

Ifjúsági közösségi terek

A fiataloknak szükségük van olyan közösségi terekre, amelyek célzottan nekik szólnak, ahol otthonosan, fogyasztási kényszer nélkül is jól érezhetik magukat, miközben fejleszthetik képességeiket, kipróbálhatják magukat, és egy közösség aktív tagjaivá is válhatnak.

Kerületünkben 2015 és 2018 között modernizálták a meglévő ifjúsági közösségi tereket, valamint új intézmények kezdtek meg működésüket, melyek száma immár hétre emelkedett. Ferencváros Önkormányzata 2015-ben a Haller u. 52. szám alatt nyitotta meg a **H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Teret**, amely 2018-ban egy újabb foglalkoztató helyiséggel bővült. A H52 csak egyike azoknak az

ifjúsági tereknek, amelyek száma az elmúlt években megháromszorozódott a kerületben. A megújult **Ferencvárosi Tanoda**, valamint az **Átkelő Galéria és Művészeti Befogadó Tér** mellett az **Adna Café** nyújt biztonságos, drog- és alkoholmentes kikapcsolódást a fiatalok számára.

A **Mester Galéria és Közösségi Tér** 2017 óta a fiatalság számára átadott képző- és iparművészeti kiállítótérként működik. 2018-tól pedig olyan szabadidős programokat is kínál a tanulók számára, amelyek fejlesztik a kreativitást és segítik a szabadidő hasznos eltöltését. A galéria közösségépítő funkciót is betölt, valamint az 50 órás közösségi szolgálat teljesítésére is módot biztosít.

2018-ban újabb két ifjúsági tér kezdte meg működését a kerületben. A Balázs Béla utcai **KONKÁV Közösségi Tér és Prevenációs Műhely** egy olyan speciálisan kiépített, öt szobából álló dropprevenációs tálratot foglal magába, amelyben nagyjából másfél órát tölthetnek el a diákok pszichológus, addiktológus és szociális munkás vezetésével. 2018 decemberében kezdte meg működését Belső-Ferencvárosban a kerület legújabb, hetedik ifjúsági tere, az **Itt és Most Közösségi Tér**, amely mint színházi és kulturális találkozóhely elsősorban az improvizációban rejlő személyiség- és közösségépítő lehetőséget szándékozik kihasználni.

Együttműködés, támogatás

Az Oktatási és Ifjúsági Kerekasztal a megváltozott köznevelési környezetben is biztosítja a kerületben található iskolák és az önkormányzat folyamatos szakmai együttműködését. Az elmúlt években példaértékű kooperáció alakult ki a Belső-Pesti Tankerületi Központ és a helyhatóság között.

Önkormányzati pályázati támogatásból valósultak meg olyan kulturális események a kerületi oktatási intézményekben, mint a Filharmónia Magyarország ifjúsági koncertsorozata, a Moltopera Társulat operanepszerűsítő előadásai, rendhagyó irodalomórák vagy

opera-keresztmetszetek a Magyar Állami Operaház művészeinek közreműködésével. Nemzeti ünnepeinket a ferencvárosi iskolákkal együtt, a diákok közreműködésével ünnepli a kerület.

Az elmúlt öt esztendőben nyaranta 11 iskola tanulói számára biztosított ingyenes elhelyezést az önkormányzat a balatonlellei üdülőjében, 9 intézmény diákjai pedig Kincsesbányán nyaralhattak, ahol egész évben teljesen díjmentes az erdei tábor a ferencvárosi tanulók számára. Két iskolában volt lehetőség napközis táborban való részvételre, emellett nyolc, civil szervezetek, illetve egyházak által szervezett – önkormányzat által támogatott – táborban üdülhettek a IX. kerületi gyerekek.

Továbbfolytatódott a 2016-ban indult együttműködés a Corvinus Egyetemmel: a kulturális koncepció és a „Smart City” városmarketing-projekt után 2018-ban a marketingtervezés tantárgy részeként újabb közös munka zajlott a Gazdálkodástudományi Kar Marketing és Média Intézet Turizmus Tanszékével, amelyben a hallgatók valós marketingtervezési feladatot kaptak. Egy olyan ifjúsági programsorozat megtervezése volt a cél, amely szabadtéri helyszíneken szervezett rendezvényeken keresztül épít ferencvárosi kötődésű közösséget.

Gondoskodás

Ferencváros Önkormányzata a kerületben élő valamennyi gyermek és fiatal életkörülményeinek javításáért felelősséget érez, ennek megfelelően gondoskodik róluk, alapul véve a területet érintő törvényi előírásokat és a helyi szabályzókat, rendeleteket. A gyermek születésétől kezdve számos – önkormányzati rendeletben meghatározott – módon segíti az érintett korosztályt: babaszülő, születési és életkezdési támogatás, ingyenes védőoltások, duplájára emelt iskolakezdési támogatás, utazásbérlet- és internethasználat-hozzájárulás, 10–12. évfolyamig ingyenes tankönyv, taneszközcsoomag általános iskolásoknak, jogositvány és nyelvvizsga megszerzésének támogatása, ingyenes HPV-oltás, tízórai (iskolatej, kifli, Túró Rudi) biztosítása, iskolai étkezési támogatás, az étkezési díj jelentős részének átvállalása, térítésmentes úszás- és korcsolyaoktatás, ingyenes állatkerti belépő, iskolák kulturális, sport-, szakmai és közösségi munkájának, programjainak támogatása, szponzorálása. Az önkormányzat által létrehozott és működtetett „deák” Közalapítvány a kerületi hátrányos helyzetű tehetséges tanulókat segíti nyelvi, zenei, tanulmányi és sportösztöndíjjal.

Ferencvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)

Az előző öt évben a KEF célja egy olyan együttműködési rendszer kialakítása volt a tagszervezetekkel (25 intézmény és civil szervezet, 22 iskola KEF-delegáltja), amely segíti a legális és az illegális drogokkal összefüggő problémák megelőzését, kezelését.

A KEF preventációs szemlélete az egészségtudatos magatartás kialakítására, a negatív minták elutasítására, illetve a már kialakult kábítószer-fogyasztás ártalmainak mérséklésére, súlyosbodásának megelőzésére irányult.

A KEF feladata volt a munkacsoportok (preventációs, kínálat- és ártalomcsökkentő, közbiztonsági-bűnmegelőzési) tevékenységének koordinálása; az évi öt KEF-ülés és kilenc párbeszéd-műhelyfoglalkozás, szakmai nap, illetve dropprevenációs előadásorozat szervezése a kerület köznevelési intézményeiben; az iskolai egészségfejlesztési tervek aktualizálása; valamint a drogszemét gyűjtésének koordinációja Ferencváros parkjaiban, közterületein.

A ciklus során szakmai együttműködést alakítottak ki a Józsefvárosi, a Kőbányai és a Pesterzsébeti Kábítószerügyi Egyeztető Fórummal, hiszen a drogprobléma nem szűnik meg az egyes kerületek határainál.

Egyenlő esélyek

Ferencváros Önkormányzata elkötelezett a mindenki számára elérhető szolgáltatások, a nemzetiségi hagyományok tisztelete, a fogyatékkal élők mindennapjainak támogatása, egyszerűen az esélyegyenlőség megvalósítása mellett. Ezen törekvései a kerület határain is túlmutató elismerésekre tettek szert. A 2013-ban megalkotott Roma Koncepció – melyben a szegénységben, társadalmi kirekesztésben élők arányának mérséklése, a roma és nem roma népesség közti társadalmi különbségek csökkentése, a roma nők, valamint a nélkülöző családban élő gyermekek helyzetének javítása szerepel – 2017-ben rangos díjat nyert a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségétől. Ferencváros az elismeréshez méltóan, a közösségi igények folyamatos felmérésével igyekszik továbbfejleszteni esélyegyenlőségi projektjét.

Fogyatékoságbarátság Munkahely bronz fokozata

A 2018-ban, a Fogyatékos Emberek Világnapján átvett elismerés bizonyítja, hogy Ferencváros Önkormányzata nemcsak a kerület lakosságának szóló programok kapcsán, hanem saját tevékenységének szervezése során is törekszik az esélyegyenlőségre, mivel a gálán azokat a munkáltatókat díjazták, amelyek küldetésüknek érzik megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását.

Növekszik a támogatások összege, bővül a támogatottak köre

Az *Illyés Miklós* önkormányzati képviselő által vezetett Egészségügyi, Szociális és Sport Bizottság (ESZSB) javaslatára a képviselő-testület idén szeptembertől megduplázta az iskolakezdési támogatást, melynek összege tanulónként egyszélesen 12 000 forintra emelkedett. A támogatást kiterjesztették a kétgyermekes családokra is, amelyek jövedelmüktől függetlenül kérelmezhetik azt. Havi 2000 forint összegű internet-hozzáférési hozzájárulást vezettek be a 14–24 év közötti diákok számára, 2019-től kezdődően pedig – kérelemre – minden év október 1-jén egyszeri 6000 forintot kapnak a 65 év feletti kerületi lakosok. Az ESZSB mintegy 130 millió forintos, hét területet érintő rendeletmódosítása eredményeként többek számára válik elérhetővé a megnövelt összegű közüzemidíj- és közösköltség-támogatás, valamint az adósságcsoökkentési támogatás, amelyek esetében jelentősen megemelték azt a jövedelemhatárt is, amellyel ezeket igényelni lehet. A karácsonyi támogatást, amely eddig a három- vagy többgyermekes családok részére járt, ez évtől már a kétgyermekes szülők is igényelhetik. *Bácskai János* polgármester javaslatára az önkormányzat utazási bérlettámogatást biztosít a tanév idejére a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, IX. kerületben élő diákoknak.

Ingyenes könyvtárhasználat

Továbbra is térítésmentes a könyvtárhasználat a IX. kerületi lakcímmel rendelkező kismamáknak és nyugdíjasoknak. Az erről szóló hároméves együttműködési megállapodást *Kállay Gáborné* alpolgármester és *Fodor Péter*, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár főigazgatója írta alá 2017. január 26-án. A kooperáció értelmében Ferencváros Önkormányzata átvállalja a nyugdíjasok és a kismamák beiratkozási díját, továbbá folytatódik a Könyvet házhoz program is, amely az otthonukból nehezen kimozdulóknak segít olvasnivalóhoz jutni.

„Útravaló” jegyescsomag

Ferencváros Önkormányzata 2017-ben úgy határozott, hogy egy ajándékcsomagot nyújt át azon jegyespárok részére, akik a IX. kerületben jelentik be házasságkötési szándékukat. A döntéshozók célja ezzel az, hogy kifejezzék a házasság intézményének támogatását, emellett segítséget kívánnak nyújtani a jegyeseknek a házasságra való felkészülésben és az esküvői előkészületekben. A díszes dobozban megtalálható a pszichológus, párkapcsolati szakértő házaspár, *Baktay Zelka* és *Baktay Miklós* *Jövönk* könyve – házasságra hangolva című műve; egy esküvői munkafüzet, amely a lagzi szervezéshez nyújt tippeket; egy jegygyűrűtartó-párna és egy polgármesteri köszöntő.

Roma, nem Roma Nők Akadémiája

A Ferencváros Önkormányzatának szervezésében megvalósuló, egyre nagyobb népszerűségnek örvendő rendezvényekre olyan roma származású vendégek kaptak meghívást, akik tehetségükkel, kitartásukkal példaként állhattak előttünk. Életútjuk, tapasztalataik megosztása hasznos információval bír romák és nem romák részére egyaránt.

Lehetőségek Iskolája

A Lehetőségek Iskolája azon társadalom peremére szorult felnőttek oktatását vállalja, akik felismerték, hogy helyzetük háttérben többek között iskolázatlanságuk áll. A projekt az abban résztvevők számára tanulási lehetőséget biztosít, hogy befejezzék általános iskolai tanulmányaikat, és esélyük legyen munkához jutni vagy szakmát tanulni.

Cigány Táncház

A Ferencvárosi Művelődési Központban minden hónap első péntekén megrendezett programon romák és nem romák – egyre növekvő számban – a zene és a tánc élvezete közben kerülhetnek közelebb egymáshoz. A tradicionális táncház a hagyományok ápolása mellett komoly közösségteremtő szereppel is bír.

Roma önkormányzat

A Ferencvárosi Roma Nemzetiségi Önkormányzat feladata a hátrányos helyzetben élők támogatása, valamint hogy ápolja, illetve megismertesse a többségi társadalommal a cigányság hagyományait, kulturális értékeit. A *Tar József* vezette szervezet az előző öt esztendőben rengeteg programot, jótékonyági akciót (ruha-, játék-, tanszer-, élelmiszer- és bútoradomány-osztást), tanulmányi és családi kirándulást szervezett a rászorulóknak részére. Nyaranta ingyenes hagyományőrző, kulturális és tehetséggondozó táborot tartottak Balatonlellén, minden év decemberében pedig Mikulás-ünnepséget, fenyőfa- és szaloncukorosztást, valamint tradicionális romabált rendeztek.

Lámpás Klub

Ferencvárosi Önkormányzata, valamint a Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete együttműködésében kezdte meg működését 2018 januárjában a Ferencvárosi Lámpás Klub azzal a céllal, hogy megtalálja, illetve kimozdítsa az izolációból a IX. kerületben élő csökkent látású embereket, felmérje igényeiket, tájékoztassa és teljes élethez segítse őket.

Önnek is van esélye felújítania otthonát

Ferencváros évről évre lehetőséget biztosít a rászoruló lakosság számára, hogy meghatározott feltételek mellett – az önkormányzat támogatásával és a Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága koordinálásával – javítsa lakhatási körülményeit. A „Végre Önnek is van esélye felújítania otthonát!” elnevezésű projekt révén az elmúlt esztendőben több mint 100 önkormányzati lakást renováltak bérlőik. A kifejezetten pozitív tapasztalatokat figyelembe véve Ferencvárosi Önkormányzata 2019-ben a programhoz szükséges forrást 8-ról 20 millió forintra emelte.

Egészségügy

Ferencvárosi Önkormányzata a FESZ Kft. évi 200 milliós működési támogatásán túl műszerbeszerzéssel, felújítási munkálatokkal, valamint az alapellátást nyújtó háziorvosok és fogorvosok részére kiírt pályázatokkal segíti a gyógyítók munkáját.

A kerületben már hagyomány, hogy Ferencvárosi Önkormányzata a Családi Sport- és Egészségnap megrendezése mellett a FESZ Kft. munkatársainak közreműködésével a lakosság részére térítésmentes prevenció (urológiai, nőgyógyászati, bőrgyógyászati, szív- és érrendszeri, gasztrorológiai, mozgás-, illetve látászervi) szűrővizsgálatokat biztosít minden esztendőben.

A testi és értelmi fogyatékkal élő kerületi lakosok számára indult rehabilitációs úszáson a speciális edzésforma elősegíti az érintettek mozgásának fejlődését, fizikai kondíciójuk javulását. A Lobogó utcai uszodában megrendezett programot Ferencvárosi Önkormányzata önként vállalt feladatként biztosítja.

Ferencvárosban immár hagyományosan a Semmelweis-napi ünnepségen adják át a kerület legelhivatottabb egészségügyi dolgozóinak járó „Pro Sanitate Ferencváros” díjakat. Az elismerést 2015-ben *Dr. Molnár Ferenc*, a Mester utcai Szakrendelő ortopéd főorvosa, 2016-ban *Dr. Olajos Béla* fogorvos, 2017-ben *Dr. Király Edit* háziorvos, 2018-ban *Dr. Zegnál Mária* háziorvos és *Potoczky Jenőné* asszisztens, idén pedig *Czinder Gézané*, a FESZ intézetvezető főnövére, ápolási igazgatója, otthonápolási szolgálatvezetője és *Roszikné Kun Éva* háziorvosi asszisztens vehette át.

Kitüntetett segítők

Ferencvárosi Önkormányzata megalapította a kerület szociális ellátása területén – legalább 10 esztendőn át – kiemelkedő tevékenységet végző személyek részére adományozható „Humanitas Ferencváros” díjat. A Szociális Munka Napjához kapcsolódó ünnepségen az elismerést 2014-ben *Somogyi Zsolt*, a FESZOFÉ Nonprofit Kft. munkatársa, 2015-ben *Gedeon Andor*, a Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatóságának (FESZGYI) vezetője, 2016-ban *Vibling Géza*, a FESZGYI igazgatóhelyettese, a Családtámogató- és Gyermekjóléti Központ vezetője, 2017-ben *Antalik Tibor*, a FESZGYI munkatársa, 2018-ban pedig *Dobák-Kiss Tímea*, a Ferencvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ vezetője vehette át.

Egyházi kerekasztal

Évről évre növekvő érdeklődés fogadja a Ferencvárosi Önkormányzata, valamint a kerületben aktívan tevékenykedő egyházak párbeszédének teret adó egyházi kerekasztalt. A fórum aktuális, a résztvevőket érintő témákat jár körül, és lehetőséget biztosít arra is, hogy jobban megismerjék egymás mindennapjait, mivel több alkalommal egy-egy felekezet adott otthont az összejövetelnek.

Szociálpolitikai kerekasztal

Ferencvárosi Önkormányzata minden esztendőben szakmai konferenciák szervezésével kívánta támogatni a segítőszervezetek együttműködését, munkáját:

- És rajtunk ki segít? Segítői mentálhigiéne, veszélyek és esélyek – 2014. november 25., 140 fő részvételével..
- Gyermekbántalmazás, erőszak a családban – 2015. november 27., 150 fő részvételével.
- Iskolai és internetes zaklatás – 2016. november 25., 150 fő részvételével.
- Esélyegyenlőség Ferencvárosban – 2017. november 13., 120 szakember és 200 diák részvételével.
- A család és az iskola kapcsolata, valamint az oktatási intézmények 21. századi kihívásai – 2018. november 23., 100 fő részvételével.

Ferencváros zöld és fehér

Nincs több mérge az Illatos úton

A mögöttünk álló ciklusban Ferencvárosban – környezetvédelmi szempontból – a legfontosabb feladat a felszámolás alatt álló Budapesti Vegyiművek (BVM) Illatos úti telephelyén szabálytalanul tárolt közel 2500 tonna vegyi anyag és veszélyes hulladék helyzetének megoldása volt. A mérgek elszállítása 2015-ben – bő fél év alatt – megtörtént, ezzel egy 140 esztendeje tartó környezetszennyezés forrását szüntették meg. A következő lépésben valamennyi, a telepen lévő épületet, tárgyat és berendezést átvizsgáltak, azokat az eszközöket pedig, amelyek az elmúlt 140 év során érintkezésbe kerültek a mérgekkel, kitisztították, elbontották és elszállították. A munkálatok során keletkezett veszélyes anyagokat ártalmatlanították, megsemmisítették, sőt, azokat az épületek is lebontották, amelyekben ilyen anyagokkal kapcsolatos tevékenység folyt.

Szelektív hulladékgyűjtő szigetek részleges felszámolása

A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés bevezetése óta a IX. kerületben élők kevésbé használják a gyűjtőszigeteket, így azok kihasználtsága jelentősen lecsökkent. A szigetek azonban gyakran válnak illegális személerakás helyszíneivé, koszt és büzt okozva környezetükben. A sok esetben egészségre káros, városképet rontó hulladékhalmozatok eltakarítása tetemes, máshol is felhasználható költségekkel jár a helyhatóság számára. Ezért Ferencváros Önkormányzata 2018-ban – első lépésben – kilenc szelektív hulladékgyűjtő sziget felszámolását kezdeményezte az FKF Zrt.-nél. A IX. kerületi lakosok a 18 továbbra is üzemelő hulladékgyűjtő szigeten kívül az FKF Zrt. Ecseri út 9. szám alatti Hulladékudvarában ad-

hatják le a szelektíven gyűjtött szemetet, ahol egyéb hulladékokat is átvesznek. Ezen kívül több ferencvárosi ételmeiszerüzletben is lehetőség van a vissza nem váltható üvegek leadására.

Veszélyeshulladék-gyűjtés

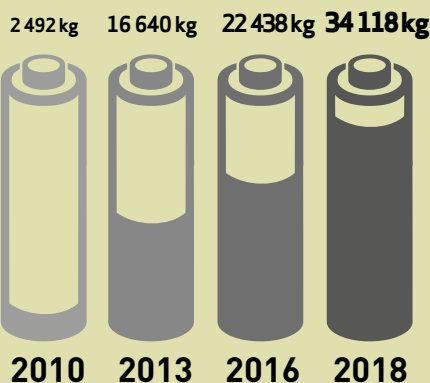
A Ferencvárosban élők évente öt alkalommal, három helyszínen adhatják le térítésmentesen a háztartásukban összegyűlt veszélyes hulladékokat. Ezek során jelentős mennyiségű, a környezetre fokozottan káros anyag került szakszerű ártalmatlanítást végző lerakóhelyekre.

Faültetés, szemétszedés a Föld Napján

Évről évre a gyalogosok vehetik birtokba a Napfény utcát a Föld Napjához kapcsolódó rendezvényeken, ahol – a színpadi produkciók mellett – ökokézműveskedés, ékszerkészítés újrahasznosítható hulladékokból, szelektív hulladékgyűjtéssel és hulladékhasznosítással kapcsolatos játékos ismeretterjesztés, madárfelismerés és számos más környezettudatosságra nevelő program várja az érdeklődőket. Az elmúlt esztendőben a Föld napi rendezvényeket önkéntes szemétszedő akciók egészítették

ki. Ezek során 150–200 középiskolás szabadította meg az eldobott hulladékoktól Középső-Ferencváros legnagyobb zöld területét, a Haller parkot, illetve a József Attila-lakótelepi Nagyjátszóteret és a Nyúldombot. A „Fogadjunk örökbe egy parkot” elnevezésű program a Ferencvárosi Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat (FEGYIÖK) vállalása, amelyben arra tett ígéretet, hogy gondját viseli egy kiválasztott közterületnek. 2018-ban pedig egy civil kezdeményezés részeként számos lakótelepi önkéntes, valamint

A leadott veszélyes hulladék mennyiség Ferencvárosban

a Ferencvárosban működő Loacker Hulladékhasznosító Kft. munkatársai – a társadalmi felelősségvállalás jegyében – tartottak szemétszedést a Nagyjátszótér környékén. Az akcióhoz a FESZOFÉ Kft. biztosította a kesztyűket és a szemeteszákokat, majd az összegyűjtött hulladék elszállításáról is gondoskodott. 2016-ban a Föld Napján a FŐTÁV Zrt. 19 kőrisfát, idén pedig több tucat galagonyafácskát ajándékozott Ferencvárosnak, melyek közül egyet-egyet a rendezvényeken el is ültettek. A többi fa kihelyezéséről a FESZOFÉ Kft. gondoskodott.

Autómentesen a lakótelepen

Nyolcadik alkalommal rendezték meg 2018 szeptemberében a gépkocsi- és buszforgalom elől lezárt Napfény utcában az Európai Mobilitási Héthez köthető Autómentes Napot. A környezetvédelemre fogékony ferencvárosiakat minden évben rengeteg szórakoztató egészség- és környezettudatosságról szóló program és nagyszerű koncert várja a József Attila-lakótelepen. Tavaly alternatív, környezetkímélő közlekedési módokkal és eszközökkel is megismerkedhettek a résztvevők, a FESZOFÉ Kft. pedig bemutatta az állami támogatással újonnan beszerzett haszonjárművét. A környezetbarát kisteherautó kizárólag elektromos áramot használ működéséhez, ezért nincs károsanyag-kibocsátása. Az e-jármű segítséget nyújt a közterületek tisztántartásában, illetve a kerületi virágültetések alkalmával egyaránt.

Környezetszépítő lehetőségek

Ferencváros Önkormányzata minden esztendőben meghirdette az Intézményi Zöldprogramot, melyre az önkormányzati fenntartású bölcsődék és óvodák, valamint a kerületi általános és középiskolák jelentkezhetnek környezet- és természetvédelemmel kapcsolatos kirándulások, előadások, terepgyakorlatok lebonyolításától, az állatkerti és múzeumi órákon, foglalkozásokon való részvételen át a szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítéséig.

A társasházak számára kiírt Zöld Udvar pályázat által pedig belső- és közép-ső-ferencvárosi társasházak – önrész vállalása mellett – jelentős önkormányzati támogatással tehetik zöldebbé, élhetőbbé belső udvaraikat.

A József Attila-lakótelepen és a MÁV-Aszódi telepen élők virágpalánta pályázatán évente mintegy 13 ezer tő virágpalántát osztottak ki. Az igénylők 2016 óta a FESZOFÉ Kft. telephelyén működő virágföldkészítő és -csomagoló gépsorról lekerülő 10 kilós zsákokba töltött virágföldet is kapnak ajándékba a palánták mellé. A támogatás fejében a nyertes pályázóknak csupán a növények elültetését és gondozását kell vállalniuk a lakóhelyük előtti közterületen.

Virágos Ferencváros

A FESZOFÉ Kft. dolgozói minden tavasszal 36 ezer tő egyházi virágpalántát ültetnek ki a kerületben. A MÁV-Aszódi telep, a József Attila-lakótelep, valamint Közép-ső- és Belső-Ferencváros számos pontját díszítő virágok döntő többségét a szociális foglalkoztató telephelyén, saját fóliasátrukban nevelték. A kiültetett palánták mellett a FESZOFÉ a közvilágítási oszlopokon 600 tő muskátlit is kihelyezett a kerület több részén.

Kerületünkben is szedték

Magyarországon első alkalommal 2011-ben szervezték meg a TeSzedd! – Összefogás a tiszta Magyarorszáért önkéntes hulladékgyűjtési akciót, amelyhez Ferencváros Önkormányzata a kezdetektől csatlakozott. A korábbi években a részt vevők – köztük rengeteg középiskolás diák – a Kén utca Gubacsi út–Külső Mester utca közti részét, valamint a Külső Mester utcát, illetve Kö-

zepső-Ferencváros utcáit tisztították meg, idén pedig a Kiserdőt szabadították meg a szétdobált, illetve odahordott hulladékoktól. A József Attila-lakótelepi szemétszedésen a középiskolások mellett magánszemélyek, a Loacker Hulladékhasznosító Kft. ügyvezetője és munkatársai, valamint *Bácskai János* polgármester és több önkormányzati képviselő is részt vett. Az akcióban a FESZOFÉ Kft. munkatársai segítik az önkénteseket: gondoskodnak a kesztyűk és szemeteszákok kiosztásáról, utánpótlásáról, összegyűjtik és az út szélére helyezik a megtelt zsákokat, valamint elszállítják a nagyobb méretű hulladékokat.

Madarat tolláról...

Ötödik esztendeje zajlik kerületünkben a „Madarak városa, Ferencváros” program. A környezettudatosságra nevelő projekt *Bácskai János* polgármester kezdeményezésére 2015-ben indult. A november elejétől május közepéig tartó programban a kerület kilenc óvodája mellett öt általános iskola vesz aktívan részt. A gyerekek év közben saját intézményük kertjében odúkat, madáretetőket szerelnek fel és tisztítanak, fészkeket figyelnek meg, illetve a Magyar Madártani Egyesület által tartott foglalkoztató előadásokon, madárbemutatókon vesznek részt. Az eseménysorozat minden esztendőben egy játékos ötprózával zárul, amelyen a lurkók számot adhatnak év közben megszerzett tudásukról. A projekt során Ferencváros Önkormányzata biztosítja az etetőket, az eleséget, a kreatív foglalkozások lebonyolítását és a madárvédelmi programhoz szükséges ismeretanyagot.

Kitüntetett környezetvédők

Az önkormányzat 2015-ben alapította meg a Ferencváros Környezet- és Természetvédelméért díjat, melyet elsőként a kerületünkben élő ismert ornitológusnak, Kossuth-díjas írónak, *Schmidt Egonnak* ítéltek oda. 2016-tól az elismerés már az ő nevét viseli. A Schmidt Egon-díj azon magánszemélynek, szervezetnek, közösségnek adományozható, aki/amely munkásságával Ferencváros környezet- és természetvédelme érdekében maradandót alkot. Az elismerést 2016-ban a Ferencvárosi Kutyatartók Érdekvédelmi Civil Szervezete, 2017-ben *Sebők Endre*, a FESZOFÉ Kft. ügyvezető igazgatója, 2018-ban pedig *Gerséné Varga Ildikó*, a Leővey Klára Gimnázium biológia-földrajz tanára kapta a környezetvédelem területén végzett évtizedes kiemelkedő tevékenységéért, valamint a „Madarak városa, Ferencváros” programban végzett munkájáért. A Schmidt Egon-díjban idén az 1886-ban alapított osztrák tulajdonú, ferencvárosi székhelyű Loacker Hulladékhasznosító Kft. részesült.

Ferencváros kitüntetettjei 2014-2018

Ferencváros Díszpolgára:

- Gegesy Ferenc, a kerület korábbi polgármestere
- Latinovits Zoltán színművész (posztumusz)
- Dr. Magyar Zoltán kétszeres olimpiai bajnok tornász, a Nemzet Sportolója
- Demjén Ferenc „Rózsi” Kossuth-díjas zenész, dalszerző és szövegíró
- Gera Zoltán, az FTC 2018-ban visszavonult 97-szeres válogatott labdarúgója

Pro Urbe Ferencváros díj:

- Sebők Endre, a FESZOFÉ Kft. igazgatója
- Terjék István, a TRX Consulting Kft. ügyvezetője
- Heincz Mihály építész, a József Attila-lakótelep főépítés-vezetője
- Dr. Székely János, (akkor) az Esztergom-Budapesti főegyházmegye segédpüspöke, a Gát utcai Kaniziusz Szent Péter-templom templomigazgatója, a Magyarországi Püspöki Kar romapasztorációs felelőse
- Aczél Gábor építész, Középső-Ferencváros rehabilitációs munkáinak korábbi szakmai irányítója
- Tőkés Sándor, a Ferencvárosi Komplex Óvoda, Általános Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény nyugalmazott igazgatója
- Ferencvárosi Torna Club férfi labdarúgócsapata
- Szencz Mátyásné, a Kerekderő Óvoda (nyugalmazott) intézményvezetője
- Károli Gáspár Református Egyetem
- Bakáts téri Ének-Zenei Általános Iskola kórusa
- Nándori László aranykoszorús cukrászmester, az 1957 óta a Ráday utcában működő Nándori Cukrászda vezetője
- Ranyák György, az 1967 óta a Tompa utcában működő Ranyák Üvegtechnika tulajdonos-ügyvezetője
- Budapesti Corvinus Egyetem

Ferencváros József Attila díja:

- Miklós Tibor dalszövegíró, író, rendező (posztumusz)
- Vincze Angéla festőművész, a József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény művésztanára
- H. Bagó Ilona, a Petőfi Irodalmi Múzeum munkatársa, a József Attila Emlékhely Eszmélet című kiállításának rendezője, kurátora
- Bachman Gábor Kossuth- és Balázs Béla-díjas építész, dizájn-er, festő- és szobrászművész, a nemzetközi kortárs építészeti kiemelkedő alkotója
- Vidnyánszky Attila, a Nemzeti Színház főigazgatója

Ferencváros Sportjáért díj:

- Bácsi Péter világ- és Európa-bajnok birkózó
- Kú Lajos, az FTC egykori válogatott labdarúgója, az Aranycsapat Alapítvány elnöke, a Kárpát-medencei Összmagyar Nemzeti Diák bajnokság megalapítója
- id. Pindák László önkéntes labdarúgóedző, sportszervező
- Dr. Hesz Mihály olimpiai, világ- és Európa-bajnok kajakeresztelő
- FTC férfi jégkorongcsapata

Emlékmű

Orbán Viktor miniszterelnök és Vidnyánszky Attila főigazgató avatta fel 2015 áprilisában Schwajda György, az új Nemzeti Színház első igazgatójának szobrát, Varga Imre Kossuth-díjas szobrászművész alkotását a teátrum előtti Bajor Gizi parkban.

Felavatták Louis Blériot szobrát a József Attila-lakótelepen 2015. október 16-án. A francia mérnök-pilóta 1909-ben innen – az akkor még katonai gyakorlótérként funkcionáló területéről – elsőként szállt fel repülőgéppel Magyarországon. Az ünnepségen részt vett Simicskó István honvédelmi miniszter, valamint Éric Fournier, Franciaország budapesti nagykövete is. Kontúr András szobrászművész a pilótát a repülőgépében ábrázoló alkotásának érdekessége, hogy méretében egy az egyben az eredeti mása.

2016. október 14-én avatták fel a Madaras József színész csillaga című szobrot a MÁV-Aszódi telepen, a Kossuth-díjas színművész korábbi lakhelyén. Szórádi Zsigmond szobrászművész kompozíciója Madarast híres szerepében, a Kántor nyomoz című sorozat Csupati őrmestereként láttatja, amint farkasszemet néz kutyájával.

A Tompa utcai felkelőcsoport központjának számító, 10-es számú ház előtt egy rádiót ábrázoló szobrot lepleztek le 2016. október 23-án, az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulóján. Ordódi Tamás Tompa utcai felkelők című szobrát Szalay-Bobrovniczky Alexandra főpolgármester-helyettes, Kulpinszky Eleonóra önkormányzati képviselő, az emlékműállítás kezdeményezője,

Bózsöny Ferenc, a Magyar Rádió nyugalmazott főbemondója és Székely Dezsőné, a Tompa utcai felkelőcsoport egykori tagja – katonai tiszteletadás mellett – leplezte le, majd Nagy Ferenc Endre tábori lelkész áldotta meg.

A Gulag-Gupvi Emlékév záróeseményeként avatták fel a Ferencvárosi pályaudvar előtt a Málénkij Robot Emlékművet 2017. február 26-án. A monumentális kegyeleti mű Párkányi Raab Péter szobrászművész és Birkás Gábor építész alkotása, amely az ítélet nélkül a Szovjetunió munkatáborába hurcolt több száz ezer honfitársunknak állít emléket. Az egykori betonbunkert is magába foglaló kompozíció fő eleme egy korabeli tehervagon, melynek oldalai dombormű formájában változnak át az áldozatok alakjaivá.

Szobrot avattak kerületünk díszpolgára, Lázár Ervin Kossuth-díjas író tiszteletére a Kerekerdő parkban 2017. szeptember 30-án, a IX. Ferencvárosi Mesenapon. Pintér Attila és Kontúr András a Négyszögletű Kerek Erdő Mesélője című alkotását Novák Katalin államtitkár, Bácskai János polgármester és Lázár Ervin két lánya, Fruzsina és Zsófia leplezte le.

Felavatták József Attila, kerületünk leghíresebb szülöttének mellszobrát egykori lakóhelye közelében, a Ferenc téren. Pintér Attila bronzból készült művét Tarlós István főpolgármester, Bácskai János polgármester és Juhász Judit, a Magyar Művészeti Akadémia szóvivője leplezte le 2019. június 20-án.

Kitüntetett Ferencváros

Az elmúlt öt esztendőben kerületünk számos rangos díjban, elismerésben részesült.

- Ferencváros Önkormányzata és a FEV IX. Zrt. közös, Tömbrehabilitáció és városmegújítási akció című pályázata 2015-ben a XVII. Magyar Ingatlanfejlesztési Nívódíj Pályázat II. díját és a Magyar Urbanisztikai Társaság (MUT) különdíját érdemelte ki. A MUT 2018-ban a városrehabilitációban elért sikereiért dicséret oklevelet adományozott Ferencvárosnak.
- A IX. kerületi városrehabilitáció nyerte el a FIABCI Prix d'Excellence 2016. évi nagydíját. A szakma „Oscarjának” számító nemzetközi nívódíj – melynek 25 éves fennállása során először díjaztak magyar pályázatot az úgynevezett Master Plan topkategóriában – az ingatlanfejlesztési csúcsteljesítményeket ismeri el. Ferencváros Önkormányzata 2018-ban az elmúlt három évtizedben elért városfejlesztési sikereiért a Nemzetközi Ingatlanfejlesztési Szövetség (FIABCI) oklevelét is megkapta.
- A 2015-ben kívül-belül teljesen megújult Gát utcai József Attila Emlékhely Eszmélet című tárlatának ítélte az Év Kiállítása díjat a Pulszky Társaság – Magyar Múzeumi Egyesület.

- Második helyezést ért el 2015-ben a Petőfi Irodalmi Múzeum és Ferencváros Önkormányzatának közös pályázata, a József Attila Emlékhely arculata a Kreatív Csoport Mediadesign versenyén.
- A Magyar Minőség Portál 2015 díjat nyerte el Ferencváros Önkormányzatának honlapja, a www.ferencvaros.hu.
- Neves nemzetközi szakemberekből álló zsűri választotta meg – több száz nevező közül – 2015-ben a világ legjobb újonnan épült stadionjának az FTC otthonát, a Groupama Arénát.
- Az egyik legmértékesebb utazási oldal, a CNN Travel Európa legjobb piacának választotta 2015-ben a Fővám téri Nagyvársárcsarnokot.
- A Károli Gáspár Református Egyetem Károli Emlékérmét kapta meg 2016-ban Ferencváros. Az indoklás szerint az intézmény és a IX. kerület hagyományosan szoros kapcsolata *Bácsi János* hivatalba lépése óta tovább erősödött, közvetlenebbé vált.
- 19. alkalommal rendezték meg 2016-ban az Év fagyaltja versenyt, amelyen 85 induló közül a Nándori cukrászda kreációja, a Vezűv fantáziánévű nyalánság lett a győztes. 2013 és 2014 után 2018-ban harmadik alkalommal választották meg a Ráday utcai cukrászda „Három kívánság” elnevezésű tortakörményét Magyarország cukormentes tortájának.
- A Ferencváros Önkormányzata által fenntartott Pinceszínház Finito (Magyar zombi) című darabjának 2016-ban a legjobb produkció fődíját ítelték oda a IV. Thália Humorfesztiválon. Ugyanebben az esztendőben Nyíregyházán, a XV. VIDOR Fesztiválon a Finito

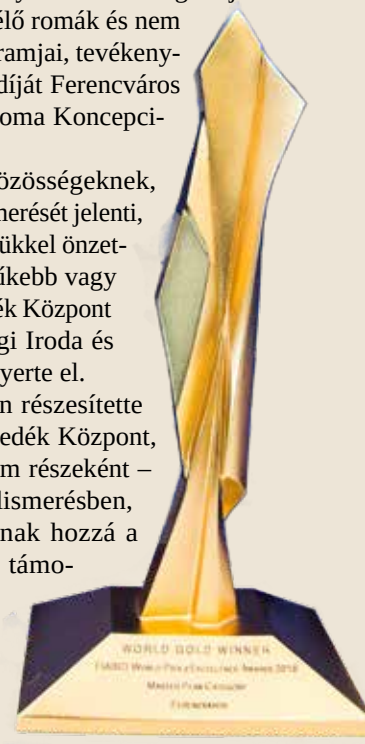
két elismerést is bezsebelt: a legjobb kamaraszínpadi előadásért járó Pierrot-díjat és a legjobb női epizódalakítás Smeraldina-díját, melyet *Györgyi Anna* vehetett át.

- Fődíjat nyert a budapest.imami.hu családi információs portál és online magazin által meghirdetett „A mi bölcsődénk 2016” országos pályázaton a ferencvárosi Manólak Bölcsőde. Az elismerés odaítélése az intézménybe járó gyermekek szüleinek véleménye alapján történt.
- Idősügyi koncepciójával Ferencváros 2013-at követően 2017-ben immár másodszor nyerte el az Emberi Erőforrások Minisztériumától a rangos Idősbarát Önkormányzat Díjat. „A teljesség

felé” program 2019-ben a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége által meghirdetett Idősügyi Jó Gyakorlat Díj első helyezését is kiérdemelte.

- Világra szóló siker részese lett 2017-ben a Bakáts téri Ének-Zenei Általános Iskola. A 89. Oscar-gálán a legjobb élő szereplős kisfilmek kategóriában Deák Kristóf Mindenki című munkája nyerte el a legrangosabb filmes elismerést. A rövidfilmet az iskola kórusának közreműködésével forgatták le.
- 2017-ben a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége (TÖOSZ) Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok Programjának „Közöstöbbszörös” – a településen élő romák és nem romák példaértékű közös(ségi) programjai, tevékenységei címet viselő főkategória első díját Ferencváros nyerte el a 2013-ban megalkotott Roma Koncepciójával.
- Az Új Nemzedék Díj azoknak a közösségeknek, csoportoknak, szervezeteknek az elismerését jelenti, amelyek példaértékű kezdeményezésükkel önzetlenül cselekedve hajlandók tenni szűkebb vagy tágabb környezetükért. A Új Nemzedék Központ kitüntetését 2018-ban a H52 Ifjúsági Iroda és Közösségi Tér „Nyár52” projektje nyerte el.
- Tehetségbarát Önkormányzat díjban részesítette Ferencvárost 2019-ben az Új Nemzedék Központ, amely – a Nemzeti Tehetség Program részeként – olyan önkormányzatokat részesít elismerésben, amelyek kiemelkedő módon járulnak hozzá a tehetséges fiatalok felkutatásához, támogatásához, illetve példamutatóan működnek együtt tehetséggondozó szervezetekkel.

Együtt az összetartozás napján

A Magyar Országgyűlés 2010-ben nyilvánította a Nemzeti Összetartozás Napjává az 1920-as békeszerződés dátumát, június 4-ét. Az I. világháborút lezáró diktátum következtében hazánk nemcsak területének kétharmadát, hanem a magyarság egyharmadát is elveszítette: 3,3 millió honfitársunk kényszerült idegen országban élni tovább, másodrendű állampolgárként.

Szintén 2010-ben szavazta meg a parlament a kettős állampolgárságról szóló törvényt, amely lehetővé teszi, hogy az elcsatolt területeken élők úgy lehessenek magyar állampolgárok, hogy ne kelljen elhagyniuk szülőföldjüket. Azóta több mint egymillió határon túli nemzettársunk vette fel a kettős állampolgárságot. Ferencvárosban kéthetente 20–40 magyar honosítja magát, eddig több mint kétezeren tették le az esküt a Bakáts téren.

Ferencváros Önkormányzata idén immár hetedik alkalommal rendezett közös megemlékezést testvérvárosaisal: a felvidéki Királyhelmeccel, a délvidéki Magyar-kanizsával, a kárpátaljai Beregszászsal és a székelyföldi Sepsiszentgyörggyel a Nemzeti Összetartozás Napján. Az ez évben már ötnapos ünnepségsorozat fő rendezvényét az Ecseri úti Szent Ke-

reszt templomban tartották június 3-án. Az eseményen *Bácskai János* polgármester átadta az önkormányzat által 2013-ban alapított Magyar Nyelvért díjakat is, amelyek olyan, testvérvárosainkban tanuló diákoknak adományozható, akik az általános iskolában kimagasló eredményt értek el a magyar nyelv elsajátításában és művelésében, valamint tanulmányaikat középiskolában folytatják.

A korábbi években hagyománnyá vált, hogy a Bakáts téri – annak felújítása idején a Kálvin téri, illetve az Ecseri úti – templomban tartott megemlékezéseken a ferencvárosi és határon túli testvérvárosokból érkező iskolások közös kórusa – a közönséget is bevonva – elénekel tíz, a történelmi Magyarország területéről származó népdalt.

Szintén a tradíció része, hogy Ferencváros polgármestere, illetve a testvérvárosok vezetői – a saját településükről hozott vízzel – megöntözik a Nemzeti Összetartozás Fáját. A nyíradonyi erdőből származó fehérakácot – amelyet *Tasó László* államtitkár adományozott a IX. kerületnek – az együvé tartozás jelképeként, a 2014-es megemlékezés során ültették el a Bakáts téren, az elszakított testvérvárosokból hozott földbe.

Kerületünk 2018-ban rendhagyó módon, élő népviseleti bemutatóval és felvonulással ünnepelte a Nemzeti Összetartozás Napját. A különleges eseményen *Izsák Zoltán Sotiris*, a kunszentmiklósi néptáncgyűttes vezetőjének Nagy-Magyarország területéről származó csodálatos, közel száz darabból álló népviseleti gyűjteményét tekinthették meg az érdeklődők. A ruházatokat a Ludovika és a Bartók Táncgyűttes tagjai, valamint testvérvárosaink delegáltjai öltötték magukra, majd a népviseletbe öltözött 60 felvonuló

– közönségével együtt – hegedű- és énekszó mellett indult el a Ráday utcából a Kálvin térre, végigsétált a Várház körúton, majd a Vásárcsarnoktól a Bálna végéig vonult, ahol táncrea is perdültek.

A 2010 óta jelentősen megélnékvált testvérvárosi kapcsolat természetesen nem merül ki a Nemzeti Összetartozás napi ünnepségekben. Ferencváros és testvértelépüléseinek delegációi rendszeresen részt vesznek egymás ünnepségein, megemlékezésein, kulturális, ifjúsági és sportrendezvényein, illetve a külföldi magyar diákcsoportok minden nyáron egy hetet tölthetnek el az önkormányzat balatonlelleli ifjúsági üdülőjében, ahol ferencvárosi fiatalokkal is megismerkedhetnek.

A Ferencvárosi Úrhölgyek Polgári Egyesülete (FERUPE) pedig decemberi Mikulás-napi ünnepségén fogad határon

túli gyerekeket, akik ferencvárosi társaik által hozott ajándékkönyvekkel térhetnek haza. Ezekben az ajándékozók elérhetőséget, üzenetet hagynak, így a későbbiekben akár a közösségi oldalakon keresztül is felvehetik egymással a kapcsolatot, új barátságok születhetnek, ezzel is erősítve nemzeti összetartozásunkat.

A IX. kerületi iskolák körében is nagyon népszerű az Emberi Erőforrások Minisztériumának „Határtalanul!” pályázata, melynek keretében minden esztendőben több ferencvárosi általános és középiskola diákcsoportja látogathat el határon túli, magyarul beszélő területekre.

A legegészségesebb utca

A FESZOFE Kft. által fenntartott és kezelt Tompa utca 2019 áprilisában elnyerte a Budapest legegészségesebb utcája címet. „A Healthy Streets magyar változatát gondozó *Balogh Samu* várostervező úgy találta, hogy (40 helyszín közül – a szerk.) a IX kerületi Tompa utca az a hely Budapesten, amelyik a legtöbb indikátornak kiegyensúlyozottan meg tud felelni. Itt lehet autóval közlekedni, van sok beülős és kiülős hely, az egész utca árnyas, tele van fákkal, miközben egymást érik a padok és csiripelnek a madarak. Talán kerékpártámaszból lehetne több, és persze mindenhol van javítanivaló, de számomra a Tompa utca az, ami legközelebb áll egy elképzelt budapesti egészséges utcához.”

(forrás: jarokelo.blog.hu)

Meglelték Szenterzsébetfalvát

A bronzkor, az Árpád-kor és a török kor elevenedett meg a fontos eredményeket hozó Csarnok téri ásatáson 2016-ban. Az épülő szálloda mélygarázsának kivitelezési munkálatai során bukkantak a régészeti anyagra, amelyről bebizonyosodott, hogy egy török kori temető, illetve az eddig nem azonosított helyű, 13. századi Szenterzsébetfalva maradványait rejti. A középkori településről a leletek alapján ráadásul kiderült, hogy az már a 12. században is létezett, bár ekkor még minden bizonnyal más nevet viselt. Mindezek mellett egy ősi, előzetes vélemény szerint bronzkori gödröt is találtak, ami azt bizonyítja, hogy a Duna mellékének ez a része már évezredek óta lakott.

Kiszínezték a Boráros teret

Benkő Katalin képzőművész terve alapján, a Színes Város Csoport közreműködésével lett színebb a Boráros téri aluljáró. A ferencvárosi helyszín kiválasztásakor elsődleges szempont volt, hogy olyan területet keressenek, ahol nagy a gyalogosforgalom, és hogy az arra járók számára végre öröm legyen ott közlekedni. A 240 négyzetméter nagyságú Boráros téri projekt 5 nap alatt készült el 80 liter festék felhasználásával.

Kapocs Isten és ember között

A szentté avatott Teréz anya tiszteletére szentelte meg 2016. szeptember 25-én az Üllői úti Örökimádás templom új, 101 kg-os F-hangú harangját Ferencváros díszpolgára, *Erdő Péter* bíboros. Hazánk első, Teréz anyáról elnevezett harangja – melyet *Gombos Miklós* készített Őrbottyáni öntőműhelyében – két magánszemély: *Hunyadi Gábor* és *Benkő László* adományaként került a templomba.

Hetvenöt esztendő után ismét teljes a létszám: 2018. szeptember 30. óta újra három harang lakik az Örökimádás templom tornyában. A Magyarok Nagyasszonya tiszteletére Gombos Miklós és fia Őrbottyáni öntődjében készült 613 kilós F-hangú harangot *Snell György* esztergom-budapesti segédpüspök áldotta meg.

Megújult a Bibliamúzeum

A Bibliamúzeum újrainvitásával állított méltó emléket a reformáció 500. évfordulójának a Dunamelléki Református Egyházkerület. A 2017. január 19-én átadott, Közép-Európában egyedülálló, legkorszerűbb technikával és értékes műtárgyakkal felszerelt állandó kiállítás mintegy 300 négyzetméteren mutatja be a Biblia világát a Ráday utca 28. szám alatt.

Nyugdíjba ment az atya

90 esztendősen, 40 év ferencvárosi papi szolgálat után 2017 augusztusában vonult nyugdíjba *Kerényi Lajos* atya, aki azonban továbbra is folytatja kerületünkben a tanítást és a kórházmissziót. Az Ecsery úti Szent Kereszt templom plébánosa pappá szentelésének 65. évfordulóján, 2017. június 25-én *Erdő Péter* bíboros, prímás mondott ünnepi homíliát.

Birtokba vették a kutatóházat

A kormány 6,8 milliárd forinttal támogatta az MTA Humán Tudományok Kutatóháza felépítését a Vaskapu–Tóth Kálmán utca sarkán álló telken, az egykori Ferencvárosi Malom helyén. Az energiatakarékos, környezetbarát, 21,5 ezer négyzetméter alapterületű épületet – melyben 750 szakember dolgozhat modern körülmények között – 2017. január 17-én mutatták be a nyilvánosságnak.

Terepjárót kaptak a tűzoltók

Ferencváros Önkormányzatának több mint négymillió forintos támogatásából szerezte be a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Közép-pesti Kirendeltsége azt az összerakék-meghajtású Dacia Duster terepjárót, amelyet ünnepélyes eseményen adtak át a Vágóhid utcai tűzoltóparancsnokságon 2017. március 10-én.

Új gépkocsi az utcai szociális munkásoknak

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, valamint Ferencváros Önkormányzatának anyagi támogatásával beszerzett, vadontűj Citroën Berlingo típusú gépjárművet vehetett át *Kállay Gáborné* alpolgármestertől *Gedeon Andor*, a FESZGYI igazgatója 2018. július 18-án. Az új gépkocsi által az utcai szociális munka szakmai színvonalának emelése válik lehetővé.

A legjobb étterem

Továbbra is a ferencvárosi Costes Magyarország legjobb étterme, amely *Palágyi Eszter* irányítása alatt tavaly 93 pontot ért el a Volkswagen-Dining Guide értékelése alapján. 2018-ban Budapest adott otthont a gasztronómiai világ egyik legrangosabb eseményének: a fővárosunkban rendezett díjátadó gálán mutatták be a Michelin-kalauz európai éttermeinek friss listáját. A Ráday utcai Costes 2010-ben nyerte el hazánk első Michelin-csillagát, az elismerést azóta minden esztendőben újra kiérdemelte.

Újra jár a toronyóra

Eredeti pompájában tündökölt Ferencváros egyik fő nevezetessége, a Bakáts téri Assisi Szent Ferenc-plébániatemplom, miután a nyáron befejeződött az épület külsejének és kertjének rekonstrukciója. A munkálatok első üteme közel egymilliárd forintból valósult meg, melyhez a forrást Magyarország Kormánya biztosította. A felújítás részeként – Ferencváros Önkormányzatának négymillió forintos támogatásával – rendbehozták az évtizedek óta működésképtelen toronyórát is, amit *Lechner József* órásmester készített. A beruházás második ütemében a templombelső is megújul.